75STE JAARGANG No. 9707

Amigo[e]

DAGBL[AD]

Hoofdredacteur: A. G. Jansen   Kantoor: Conscientiesteeg 27—29   Telefoon: R

Opstand in VENE[ZUELA] tegen bewind van [...]

Luchtmachtbasis MA[RA]CAY en stad VALEN[CIA] brandpunten van REB[ELLIE]

Volgens LAATSTE BERICHTEN is revolutie in kiem gesmoord

Willemstad, New York (ANP/RTR/AFP). — Op de Militaire Basis van Maracay, 110 km. van de Venezolaanse hoofdstad Caracas, is gisterochtend een opstand van luchtmachtofficieren uitgebroken tegen de regering van president Jimenez. De opstandelingen veroverden radiozender en hun berichten konden op Curaçao opgevangen worden. Volgens deze zender hadden de opstandelingen ook de plaats Valencia, 90 km. ten Zuidoosten van Maracay, in handen.

Er schijnen geen gevechtshandelingen te zijn geweest. Wel vreesde men in de hoofdstad een luchtaanval van de opstandelingen, die met een bombardement hadden gedreigd als de macht niet aan hen wordt overgedragen. De Minister van Defensie heeft gisteravond een gedeeltelijke verduistering gelast.

[De] regering heeft van haar kant [de be]volking van Maracay aangera[den d]ekking te zoeken, omdat de op[sta]ndelingen aangevallen zouden worden. Volgens radio-berichten die in New York zijn ontvangen, zou geschoten zijn op vliegtuigen van de opstandelingen die boven de hoofdstad vlogen.

Het nationale vakverbod heeft inmiddels reeds verklaard, dat het de regering van president Jimenez steu[nt].

De radio van de opstandeling heeft later gemeld, dat met goed gevolg het paleis van president Jimenez nabij Caracas is gebombardeerd.

De Nederlandse Marine op Curacao is wegens de gebeurtenissen in Venezuela in „verhoogde waakzaamheid" gebracht. Men houdt n.l. rekening met de mogelijkheid, dat bij mislukking van de opstand de opstandelineng met vliegtuigen naar de Nederlandse Antillen zullen trachten uit te wijken.

President Jimenez heeft in een radiorede verklaard, dat vier krachtige [colo]nnes militairen op weg zijn naar Maracay om de rebellen „in de pan te hakken" als zij zich niet overgeven.

Een der vliegtuigen van de rebellen die boven Caracas hebben gevlogen is tot landen gedwongen. Telefoongesprekken van uit New York met Caracas aangevraagd, werden gisteren niet aangenomen.

In diplomatieke kringen in Washington deelde men gisteren mede, dat de opstand volgt op de arrestatie van een aantal militairen leiders, o.w. vermoedelijk de bevelhebbers van leger en luchtmacht, op oudejaarsavond.

Op de basis van Maracay zijn een 400 man van de luchtmacht en vier bataljons van het leger gestationeerd. Er bevinden zich 200 vliegtuigen, w.o. 30 sabrestraaljagers en circa 50 straalvliegtuigen van Britse makelij, w.o. Canberra's en Vampires.

Men gelooft, dat de rebellen een algemene staking wilden uitroepen, waardoor ook de olie-industrie getroffen zou worden.

Veertien dagen geleden is president Jimenez herkozen voor een nieuwe ambtstermijn van vijf jaar. De oppositie kon bij die volkstemming geen kandidaten stellen.

Functionarissen in Washington vatten de opstand „ernstig" op. Er heerst enige bezorgheid in de Amerikaanse hoofdstad, omdat er in Venezuela 40.000 Amerikanen wonen en werken.

Gisteren werd nog gemeld, dat de opstandelingen beschikken over twee zenders, die te beluisteren waren op 560 en op 650 kilocycles. Deze laatste zender noemt zich radio Girardot.

Uit de berichten die door deze zender worden omgeroepen en die welke door regeringsgetrouwe radiostations worden vermeld, volgde, dat Maracay vast in handen was van de opstandelingen die zich de bevrijdingsstrijdmacht noemen, maar dat het in de rest van het land rustig bleef. Het internationale luchtverkeer op M[...] derbroken [...]

Generaal [...] heeft pers[...] troepen di[...] Maracay a[...] nomen. D[...] sloten de [...] noods in [...]

Van hu[...] delingen [...] aangerad[...] ving van [...] hoofdkwar[...] zien deze zo[...] deerd!

Terwijl aangenomen mocht [wor]den dat de luchtmacht in opstand was, scheen het leger daarentegen trouw aan Generaal Perez Jimenez te blijven, terwijl beide partijen claimden dat de marine hun zijde koos. In hoeverre dus ook de marine in de opstand is gewikkeld, is nog niet duidelijk.

Een hoge officier van de parachutisten zei voor radio Girardot dat de strijd niet alleen door de militairen wordt gevoerd, maar dat dit een strijd van de gehele bevolking is. De opstandelingen beweerden dat de regering de verkiezingsuitslag heeft vervalst, terwijl van regeringszijde juist opgeroepen werd de uitslag te respecteren.

Als naam van de leider der opstandelingen werd genoemd Carlos Jesus Val Lobos. Noch zijn rang noch verdere functieaanduidingen zijn gemeld.

Al deze berichten zijn gebaseerd op mededelingen die gistermiddag door Venezolaanse radio-stations zijn gedaan, hetzij deze in handen waren van de regering, hetzij zij in handen waren van de opstandelingen. Officiële berichten zijn totnogtoe niet ontvangen met uitzondering van een kort bericht van het Franse persbureau A.F.P., waarin het feit van de opstand van het garnizoen van Maracay werd vermeld.

Uit een mededeling van radio Girardot bleek nog, dat alle studenten en arbeiders in Maracay werden opgeroepen voor een bijeenkomst aan het begin van de avond waarin zij zouden worden opgewekt de strijd der nationale bevrijding te steunen.

Voor zover aan de hand van radioberichten op het ogenblik kan worden nagegaan, is de opstand in Venezuela onderdrukt. De zender der opstandelingen is niet meer gehoord en naar men mag aannemen in handen van de regeringsgetrouwe troepen gevallen.

De leiders der opstand schijnen gevlucht te zijn, waarheen is niet bekend. Kleine groepen opstandelingen schijnen zich in de bossen te hebben teruggetrokken en daar nog gevechten te leveren.

Over de toestand in Valencia, dat volgens de opstandelingen eveneens in hun handen was, is evenmin iets bekend.

[...] andere garnizoenssteden heerste [...]de en rust, aldus de bekendmaking van president Jimenez.

Dit is Froneke Bornstein, die op het punt staat het nieuwe jaar in te schieten met een serie kleurige luchtballen.

Overblijfselen van kabaal, gefluit en gesis! Een op een hoop geveegde berg „klapchi", die hun werk in de dagen rondom de jaarwende gedaan hebben.

Koblet en Coppi rijden op 5 januari te Bogotá

Geneve. — De Zwitserse wielrenner Hugo Koblet heeft voorstellen geaccepteerd voor een tornee van een maand door Venezuela en Colombia. Op 5 januari a.s. zal hij in gezelschap van de Italiaan Fausto Coppi, deelnemen aan baanwedstrijden te Bogota, de hoofdstad van Colombia.

Londen. — Te Londen is vernomen dat de uitvinder van Sulpha Pyridine, het levensreddende middel tegen longontsteking, op de dag voor Kerstmis in de ouderdom van 75 jaar is overleden.

Tokio. — De Amerikaanse strijdkrachten hebben blijken officieel bericht uit Tokio in 1957 meer dan 416 miljoen dollar besteed in Japan. Dit totaal is 5 miljoen minder dan het vorig jaar.

Japanners zijn Russen voor in Indonesië

Het Franse dagblad „Le Monde" schrijft, na vermelding van de reis van president Soekarno, onder de titel „De moeilijkheden van Indonesië" o.a.:

Het is mogelijk, dat president Soekarno, door thans Indonesië te verlaten alleen de bedoeling heeft, het stof de tijd te laten om weer neer te dalen, evenals hij zulks heeft gedaan in 1953 toen hij de pelgrimstocht naar Mekka ondernam tijdens een politieke crisis, die overeenkomst vertoonde met die, waarmede men in Indonesië op het ogenblik heeft te kampen.

De huidige ontwikkelingen te Djakarta zijn in wezen een voortzetting van de strijd om de macht, welke min of meer verborgen reeds aan de dag trad in de bewegingen, die voor 1945 werkten voor het verkrijgen van de onafhankelijkheid van Indonesië en die sedertdien op het politieke plan meer en meer op de voorgrond is getreden.

Na erop te hebben gewezen, dat het op dit ogenblik „moeilijk is te weten te komen of de Indonesische regering in een toestand verkeert, waarin zij wordt overvleugeld door de partijen van uiterst links", vervolgt „Le Monde":

Hoe dit ook zij, een nieuw feit is duidelijk gebleken: dat het voor de Nederlanders in Indonesië niet mogelijk is hun huidige positie te behouden, al is op dit punt het laatste woord nog niet gesproken en het erop lijkt, dat met enige concessies wat betreft Ned. Nieuw Guinea, de regering in Den Haag op dit punt bepaalde garanties zou kunnen verkrijgen.

Als de Nederlanders hun positie in Indonesië inderdaad zullen moeten prijsgeven, zal er over hun opvolging stellig een scherpe belangenstrijd ontstaan. De gelegenheid zou stellig mooi zijn voor Rusland (of voor China) om van Java een tweede Syrië te maken, doch zowel de Russen als de Chinezen schijnen voor het ogenblik achter te liggen bij de Japanners. De ontwikkeling van de Japanse invloed in zuidoost Azië maar ook die in het midden Oosten is thans blijkbaar een belangrijk aspect in de toestand in Azië, althans, de Japanners zijn in groten getale vertegenwoordigd op de Afro-Aziatische conferentie in Cairo.

Mr. I. C. DEBROT stelt vragen

Vraag van het lid der Staten, de heer mr I. C. Debrot, aan de heer minister van Justitie (ex artikel 50 van het Reglement van Orde der Staten van de Nederlandse Antillen).

Kan de minister mededelen hoeveel personen sinds de inwerkingtreding van P.B. 1945 nr 27 op grond van dit besluit uit de Nederlandse Antillen zijn gezet, met vermelding van:

a. de nationaliteit van betrokkenen;
b. het aantal jaren, dat dezen ten tijde van het bevel tot uitzetting in de Nederlandse Antillen gevestigd waren;
c. de feiten op grond waarvan tot het „ongewenst zijn" werd geconcludeerd.

Overzicht van de grote menigte, die zich op Oudejaarsavond op het Brionplein verzamelde om er bij het aanbreken van het Nieuwe Jaar de zegen van Mgr Holterman te ontvangen. Versterkt door drie luidsprekers klonk de stem van de Apostolisch Vicaris over het plein, waar velen op de knieën zonken om de zegen van de bisschop te ontvangen.

Gouverneur SPEEKENBRINK in Nieuwjaarsrede

Onze problemen eisen onze nimmer aflatende aandacht

Willemstad. — Gouverneur Speckenbrink heeft gisteren de volgende radio-toespraak gehouden.

„Bij het ingaan van een nieuw jaar is het goed even stil te staan en óm te zien naar het verleden: naar het jaar, dat verstreek, teneinde aldus een beeld te krijgen van waar wij staan.

Sta mij toe, bij deze terugblik over het afgelopen jaar een persoonlijk woord voorop te stellen. Het is in de eerste helft van het vorige jaar geweest, dat het Hare Majesteit de Koningin heeft behaagd mij als Haar vertegenwoordiger naar deze eilanden te zenden.

Ik zeg **„deze"** eilanden — maar liever zou ik zeggen: **„onze"** eilanden. Immers: als er iets is, waaraan mijn vrouw en ik uit het afgelopen jaar de prettigste herinneringen bewaren, dan is het aan de hartelijke wijze, waarop wij in Uw gemeenschap zijn opgenomen. Ik beken U eerlijk, dat wij beiden ietwat hebben opgezien tegen de taak, die ons hier wachtte; niet, omdat ons die taak te zwaar leek of omdat wij ons niet van harte zouden willen wijden aan de belangen van dit deel van het Koninkrijk, maar omdat wij nu eenmaal vergroeid waren geraakt met een andere taak in een omgeving, waar wij ons thuis voelden. Wij moesten iets prijs geven, dat ons dierbaar was geworden en ondanks de beste verwachtingen, die wij van de Nederlandse Antillen koesterden, viel ons dat niet licht, terwijl door de scheiding van onze studerende kinderen ook een ingrijpende verandering in ons familieverband optrad. Onze verwachtingen echter zijn ver overtroffen. De hartelijkheid, waarmee wij hier letterlijk overal zijn ontvangen, heeft ons in de korst mogelijke tijd verzoend met de gedachte aan wat wij achterlieten; nooit hebben wij ons zó snel één gevoeld met een nieuwe gemeenschap, waarin wij werden opgenomen.

Wanneer ik daarnet dus sprak van „onze" eilanden, wil dat dan zien als een bewijs hoezeer mijn vrouw en ik ons reeds één met U voelen en als een getuigenis van oprechte erkentelijkheid voor alles, wat U ons, sinds de aanvaarding van mijn ambt aan tegemoetkomende hartelijkheid hebt geboden. De vele goede wensen, welke mijn vrouw en ik bij deze jaarwisseling hebben ontvangen en waarvoor wij de zenders hartelijk danken, waren hiervan opnieuw een bewijs. Dit persoonlijk woord moest mij het eerst van het hart.

Wanneer ik dan vervolgens terugblik op de toestand in de wereld om ons heen, dan kan ik helaas niet anders constateren dan dat wij ons nog steeds in een moeilijke tijd van overgang bevinden. In een tijd vol onzekerheden, niet slechts in politiek en militair opzicht, maar tot zekere hoogte nu ook ten aanzien van de economische ontwikkeling, die in het afgelopen jaar een lichte tendenz tot verzwakking vertoonde.

Ons Koninkrijk heeft vooral in de laatste maanden van het verleden jaar de spanningen, waar deze wereld nog zo vol van is, aan den lijve ondervonden. Onze in Indonesië werkende Rijksgenoten verkeren wederom in uiterst moeilijke omstandigheden en ik meen de tolk van U allen te zijn, wanneer ik hier uiting geef aan het oprechte medeleven van de bevolking van de Nederlandse Antillen met alle Rijksgenoten, die in Indonesië buiten hun schuld thans afstand moeten doen van hun werkkring, welke hun zo lief was en waarin zij hun arbeid verrichtten in het welzijn van dit grote land, dat zo lang deel van ons Koninkrijk heeft uitgemaakt.

Van ganser harte hoop ik, dat het nieuwe jaar ook voor hen een wending ten goede te zien zal geven en dat een wending ten goede ook tot uiting zal komen in het hele wereldbeeld en aldus gunstig zal werken voor onze eigen eilanden, welker wel en wee immers niet los gedacht kan worden van het wel en wee der grote gemeenschap van volken om ons heen.

Onze eilanden hebben overigens over het afgelopen jaar als geheel niet te klagen, al is natuurlijk niet alles naar ieders voldoening verlopen en al zijn er ongetwijfeld onvervulde wensen gebleven.

Er is hard gewerkt, vooral aan de verbreding van de welvaartsbasis — een verbreding, die zich langzaam steeds duidelijker begint af te tekenen, maar nog slechts een beginpunt voor verdere activiteit kan vormen, waarbij wij ook verder verzekerd mogen zijn van de warme belangstelling en medewerking van de Nederlandse Regering en het Nederlandse volk.

Hetzelfde geldt m.i. voor de goede stappen, welke in het afgelopen jaar op het gebied der arbeidsvrede zijn gezet.

Daartoe en voor vele andere zaken was de gezamenlijke inspanning van velen nodig en ik mag dan ook mijn terugblik niet besluiten zonder aan allen, van hoog tot laag, die in het oude jaar als dragers van burgerlijk gezag of in wetgevende, adviserende of uitvoerende functies op alle terreinen van overheidszorg hun diensten aan het algemeen belang verleenden, in het kader van dit persoonlijk woord, mijn oprechte dank daarvoor uit te spreken.

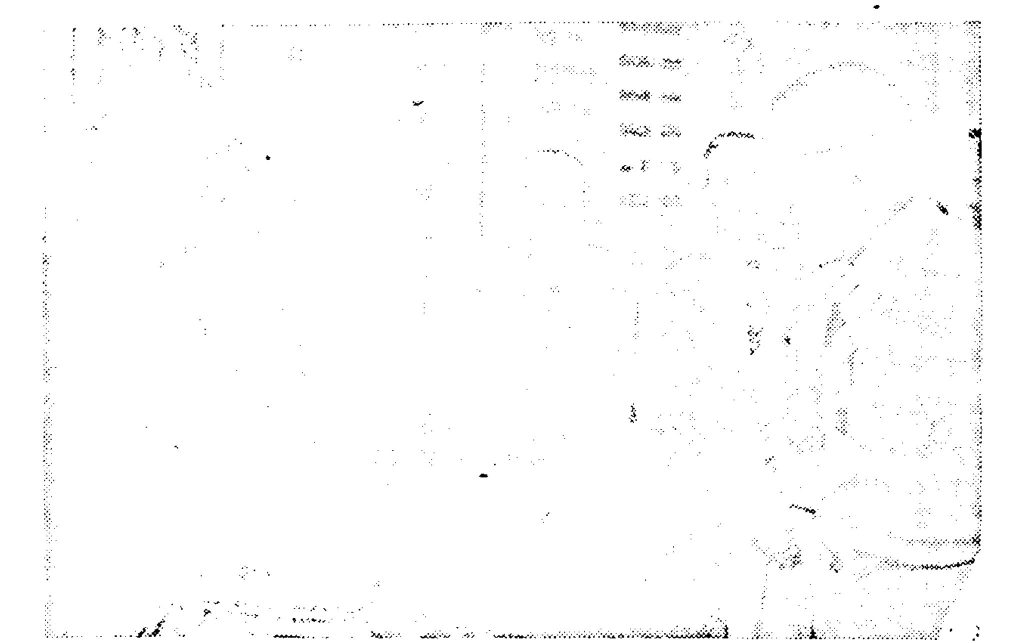
Hun taak zal in het komende jaar niet lichter zijn dan in het vorige. Mét onze bevolking groeien onze problemen en die problemen eisen ten volle onze nimmer aflatende aandacht en inspanning.

Het ingetreden jaar zal ongetwijfeld opnieuw een ernstig beroep doen op de wil tot **eensgezinde** arbeid aan het welzijn van de Nederlandse Antillen en haar bevolking. In de loop van dit jaar zult gij verder wederom ter stembus moeten gaan om voor een nieuwe periode van vier jaren de personen aan te wijzen, die leiding moeten geven aan ons staatsbestel. Mogen allen, die tot deze keuze geroepen zijn, zich dan, zoals het in ons democratisch bestel past, van hun plichten als staatsburger kwijten en zich bij hun keuze laten leiden door het waarachtig belang van de Nederlandse Antillen. Dan zal ongetwijfeld zegen op hun beslissing rusten.

Nadat de Gouverneur ook een korte toespraak in het Engels en het Papiamentu had gehouden ging hij verder:

U, officieren, onderofficieren en manschappen van de Koninklijke

(Vervolg naar pag. 6)

Hier neemt Post-direkteur Piet Breusers met een handdruk afscheid van zijn trouwe medewerker Johannes Suares. Voor het verslag raadplege men ons nummer van dinsdag jl.

De heer Marcelo Istatia neemt afscheid van de Posterijen, die hij 32 jaar trouw heeft gediend. Direkteur Breusers drukt hem de hand om daarmede de dank der Posterijen tot uitdrukking te brengen. (Voor het verslag van de afscheidsplechtigheid raadplege men ons nummer van dinsdag jl.)

... van de ... Het was des... een eer voor de Regering te hebben kunnen medewerken tot de benoeming van deze Antilliaan in deze hoge functie. Met de heer Gorsira is heen gegaan een groot en wijs Antilliaan. Zijn nagedachtenis zal steeds bij ons in ere blijven.

De volgende maand, geachte luisteraars, verwachten wij bezoek van onze geliefde Kroonprinses. De Nederlandse Antillen zullen Haar met alle warmte en liefde welke ons volk voor het Koninklijk Huis koestert, ontvangen. Wij verheugen ons in het vooruitzicht in de gelegenheid te kunnen zijn om aan Prinses Beatrix de schoonheid van onze eilanden te tonen.

Doch dit jaar is ook in ander opzicht van groot belang voor het Antiliaanse volk, want dan zullen de periodieke verkiezingen worden gehouden voor de samenstelling van een nieuw Statencollege. Hierbij zal het volk wederom in de gelegenheid zijn op volkomen democratische wijze het vertrouwen te schenken aan hen, die zij dit vertrouwen waardig achten. Landgenoten, reeds nu wens ik op U allen een beroep te doen gebruik te maken van dit voor U verworven recht.

Tenslotte wil ik eindigen met U nogmaals het allerbeste toe te wensen in het nieuwe jaar. Verricht Uw arbeid met vreugde en plichtsbetrachting en span U in om datgene te doen, dat U persoonlijk, Uw gezin en Uw Land tot eer kan strekken.

Tenslotte sprak de min.-president de bevolking in de landstaal toe.

Willemstad. — In Sebastopolstraat sloegen W. en C. aan het vechten. W. moest in het ziekenhuis worden opgenomen met snijwonden aan oor, linkerarm en linkerhand.

... — ... — 8603 — 8468 — 7123
— 7295 — 7537 — 7538 — 7819 — 7874
— 7936 — 7978 — 8008 — 8141 — 8154
— 8266 — 8302 — 8361 — 8427 — 8438
— 8554 — 8918 — 8980 — 8993 — 9024
— 9084 — 9119 — 9245 — 9799 — 10769
— 10911 — 10948 — 11105 — 11534
— 11864 — 12337 — 12354 — 12583
— 12607 — 13202 — 13517 — 13578
— 13858 — 14281 — 14533 — 14553
— 14651 — 14671 — 14968 — 15005
— 15021 — 15076 — 15271 — 15452
— 15687 — 15957 — 15961 — 16913
— 17061 — 17716 — 17751 — 17904
— 18009 — 18040 — 18132 — 18437
— 18442 — 18457 — 18960 — 19620
— 19696 — 19825 — 19834 — 19951
— 20099 — 20124 — 20676 — 20766
— 20774 — 20896 — 21428 — 21578
— 21585 — 21645 — 21794 — 21887
— 22901 — 22956 — 23384 — 23465
— 23734 — 23938 — 24037 — 24294
— 24370 — 24540 — 24772 — 24794.

Oud- en Nieuw-viering in Societeit ASIENTO

Emmastad. — In Sociëteit Asiento waren dinsdagavond vele geëmployeerden van de C.P.I.M. bijeengekomen om oud-op-nieuw te vieren. Om 12 uur bracht de voorzitter een toast uit op het nieuwe jaar. Zowel in de grote zaal als buiten werd er geanimeerd gedanst en het feest eindigde in de late morgen.

Het was in de Sociëteit niet zo druk als andere jaren, wat kwam doordat de stadsbewoners niet werden toegelaten. Evenals altijd heeft de stad speciaal voor dit feest veel belangstelling, omdat hier een gelegenheid is onder eigen landgenoten het feest te vieren. Teleurgesteld zijn dus velen weer teruggekeerd. Zelfs moesten wij meemaken, dat enkele onderwijzers, die toch waren binnengekomen, eruit gezet werden, ondanks het feit, dat deze lieden ruim 30 CPIM-kinderen moeten opvoeden, en zodoende vele vrienden en kennissen onder de leden hebben.

...eer PIETERS ...pensioen

Men schrijft ons: ...laatste dag van het zoveelste maal over ...nen van de onder...troo in de kranten ...ug denken hoe het gevangenis de 30e de hoofdopz. Pie...oen ging, afscheid feestelijk als het de laatste. De re...hoofdopz. Pieters ...r 's morgens tot 10 minuten over ...s, wat de haast een begrafenis ... minuten.

...s het feit, dat ...l van de ge...r Van de Vaart ...elslid werd uit...tograaf, op die ...ezig waren. Tot ...naar weinigen, die ... heer Pieters met pen...oen is. Het zal mij ook niet verwonderen als zijn naam straks op de betaalsrol verschijnt, en een briefje aan de Financiën wordt gezonden, met: „De heer Pieters is reeds lang met pensioen".

Wat de receptie betreft, twee korte speeches en aanbieding van een kleine draagbare radio. Thats all.

Mels Pels

Plesman-herdenking

Zoals gebruikelijk vond op oudejaarsdag de herdenking plaats van het overlijden van dr A. Plesman op 31 december 1953 door kranslegging door de direktie van het Caraibisch Bedrijf van de KLM, vertegenwoordigd door de direkteur, de heer Steensma en de heer Boichel, door de voorzitter van de club „De ... dr W. C. Burger en door de heer Kenter uit naam van de Vestiging Venezuela onder aanwezigheid van enige luchtvaart-autoriteiten en vele leden van het personeel van het Caraibisch Bedrijf.

De heer Steensma memoreerde in een kort woord de uitzonderlijke verdiensten van dr Albert Plesman door er onder anderen op te wijzen hoe zijn slagzin „Het luchtruim verbindt alle volkeren" gerealiseerd werd. Hij overwon oceanen door de kuster der continenten met zijn vliegtuigen te verbinden, hij overwon de bergen door zijn vliegtuigen over deze te laten vliegen. De heer Steensma uitte zijn bewondering voor deze grote Nederlander, die een dergelijke visie had, zodat hij in 1919 reeds overzag welke een enorme vlucht de burgerluchtvaart in de komende tientallen jaren zou nemen.

Tot slot verzocht de heer Steensma alle aanwezigen de nagedachtenis van dr Albert Plesman door inachtneming van enige ogenblikken stilte te willen eren.

Willemstad. — Op Boca St. Michiel was er een vechtpartij tussen drie personen, waarbij een zekere Z. zodanig door een steen aan het hoofd werd geraakt, dat hij naar het ziekenhuis moest worden vervoerd.

Leden van J.P.F. vierden OUD en NIEUW

Willemstad. — Het Oud op Nieuwjaar werd in de JPF-club op Plantersrust ingezet met een fuif op Oudjaar van 21.00 — 23.30 uur, waarbij de muziek verzorgd werd door het goed spelende conjunto „Estrellas del Caribe" en waarvoor een buitengewoon grote belangstelling bestond. De muziek werd onderbroken van 23.30 tot 01.00 uur op Nieuwjaar om hierdoor de goede gewoonte om eerst de familie alles wat goed is te wensen, te handhaven, hetgeen door zeer velen werd gedaan.

De traditie getrouw sprak voorzitter Simoons weer allen toe en na de beste wensen voor het jaar, spoorde hij allen aan om steeds door te gaan een voorbeeld te zijn zowel voor het gezin als in de werkkring en ook de goede naam van hun vereniging te blijven hoog houden. In aansluiting met het verdwijnen van de jackpot kon hij een ieder laten zien wat er met de inkomsten van deze jackpot is gedaan, alsook de wijze, waarop zij werd geëxploiteerd. De leden hebben het sterkste wapen in hun handen doordat zij hun club bezoeken en waarderen en wij dus gewoon kunnen doorgaan op de ingeslagen weg.

Hierna volgde een langdurig applaus en werd weer doorgegaan met het dansen. De strenge contrôle bij de poort is weer een doorn in het oog geweest van een paar onverlatenen, die de club bekogelden met stenen, doch het hazenpad moesten kiezen, toen de H. Hermandad arriveerde. Het is erg jammer, dat deze JPF-ers door hun noeste arbeid en energie deze club gebouwd hebben, zo nu en dan worden bejegend. Zij kan er op wijzen, dat zij nog steeds de meeste gastvrijheid verleen, doch ook hieraan zijn er grenzen verbonden. Zij is immers zedelijk verplicht haar 1145 leden het beste aan te bieden en daarbij komt dat op deze feestdagen het moeilijk gaat zo maar introductie te geven.

Dit incident zal haar echter niet weerhouden haar bekende vrienden de gastvrijheid te blijven aanbieden. Het was weer prettig voor de bijna 900 aanwezigen, dat het voltallig bestuur met hun dames weer acte de présence gaf.

AGENDA

West-End:
The man with the golden arm" om 7 en 9 uur n.m.

Cinelandia.
„Tarzan's desert Mystery" om 7 en 9 uur n.m.

Roxy.
„Never say goodbye" om 7 en 9 uur n.m.

Caribe.
„Ticket to Tomahawk " om 8 uur n.m.

Wit Gele Kruis
Zuster Caprino, tel. 23526;
Zuster Veeris, tel. 35747;
Kantoor: tel. 23773.

EMMASTAD

C.P.I.M. WACHTDIENSTEN

Telegram Afdeling:
Van 7.00 — 23.30 tel: 2307
Van 23.30 — 7.00 J. N. F. Jung tel: 3353
b.g.g. tel: 2400

Personeel Afdeling:
G. W. Overdijkink Beatrixlaan 7, Rio Canario tel: 3412
B.g.g. nad. inl. tel: 2400

Materialen Dienst:
H. C. Engelsman tel: 4504

C.S.M.

Rederij:
G. H. van Leeuwen tel: 2054

Scheepsagentschappen:
Van 7.30 — 12.00 en 13.00 — 18.00 kantoor tel: 2458—2551
Van 19.00 — 23.00 en 8.00 — 8. G. H. van Leeuwen tel: 2054

Dok Afdeling:
Van 16.30 — 1.00 tel. 2276—2098
Van 1.00 — 7.30 A. de Kater tel: 2096.

Theater Asiento:
„The Golditz Story"
Toegang uitsluitend voor leden en introducees

STADJE VAN GIPS EN HOUT

Ontspanningscentrum op de wereldtentoonstelling

Oud-Vlaanderen, een typisch stuk van „Brussel 1900".

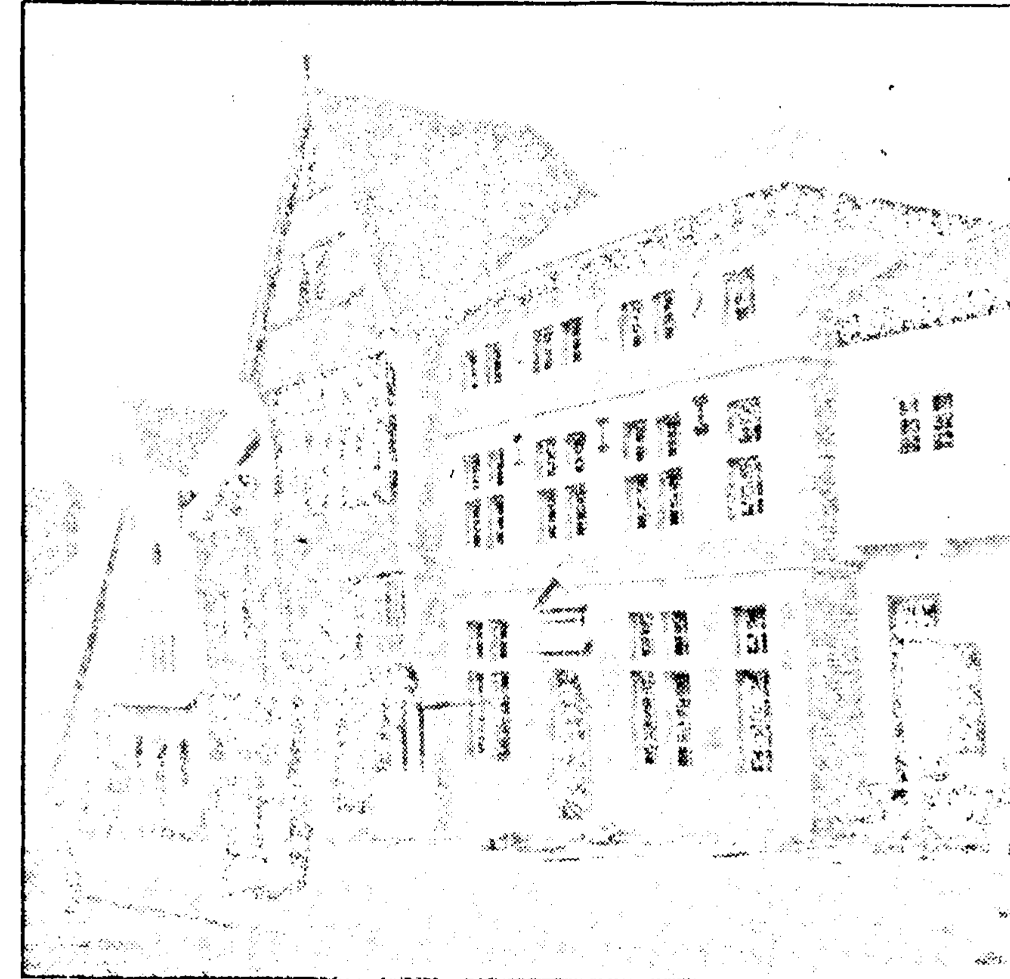
(Van een speciale verslaggever)

Om het element van verrassing zo groot mogelijk te houden is zelfs leden van het secretariaat-generaal de toegang ontzegd tot wat men noemt „België 1900", een stadje van gips en hout, dat nabij de wereldtentoonstelling te Brussel in opbouw is. Dit vermaakcentrum is een particuliere concessie en het wordt met steun van de Belgische bierbrouwers (en dat zijn er vele) opgebouwd. Met gemengde gevoelens ben ik dezer dagen binnengedrongen in dit merkwaardige bouwwerk, menend dat de kitsch en smakeloosheid er wel hoogtij zouden vieren. Wanneer men de grandioze hyper-moderne constructies heeft gezien van de diverse buitenlandse paviljoens, dan zou men menen dat de namaak van het oude wel een groot suikertaart-sprookje zal vormen.. Het valt echter mee — met een aan het ongeloofwaardige grenzend raffinement heeft men dit stadje gebouwd. Telkens denkt men „dat zal nu wel echt zijn" en men beklopt een wand van Waalse steen· dof weerklinkt het tikken tegen een gipsen-gietsel.

Honderden stucadoors zijn al meer dan een jaar bezig om dit stadje op te trekken en alle gebouwen zijn copieën van bestaande of niet meer bestaande gebouwen uit Belgische steden. De straten zijn geplaveid met de beruchte kinderhoofdjes, de kleinste details, als zelfs de oude pannenbedekkingen zijn in de originele vorm nagemaakt. Een groot aantal architecten, die zich vooral met restauraties van oude gebouwen verdienstelijk hebben gemaakt, ontwierpen de projecten die hier zijn uitgevoerd; huizentypes van de gothiek tot aan de negentiende eeuw zijn nagemaakt en men kan een staalkaart van al de stijlen terugvinden tot de typische classicistische Brusselse plaats toe. Met bijzonder veel smaak heeft men de karakteristieke bouw van een oude Vlaamse stad geïmiteerd met straten en liefst zes pleinen, met honderden huizen en vijftig herbergen, vijf schouwburgen en tal van binnenplaatsen .. allemaal gips op een staketsel van hout en steen. Enkele typische huizen uit Gent bijvoorbeeld heeft men gewoon afgegoten tot de beelden in de gevelversiering en tot de profielen der kozijnen toe.

In deze stad zullen de oude ambachten en de folklore weer tot leven komen. In de huizen, die ook zoveel mogelijk in stijl worden ingericht, zal de pottenbakker zijn werk vinden, zullen de kantklossers en de koper-slagers bezig zijn en de glasblazers zullen op de oude traditionele manier het glas uit de taaie brei te voorschijn toveren. En verder zal men er uiteraard plezier kunnen maken; potsenmakers, muzikanten acrobaten, zangers en dansers zullen het volk vermaken en in de herbergen zal het bier bruisen, want daar is het tenslotte om begonnen. In de folder heet het dan ook, dat „België 1900" een vrijgeleide zal zijn voor vastenavondvierders, een bron van vermaak voor gasten uit vreemde gewesten of afgezanten van verbannen groten. Een gelegenheid om de lolmuts over de oren te stulpen, je te hullen in de mantel der naamloosheid, om de jacht van deze tijd een krachtdadig halt toe te roepen en op de Vlaamse kinderhoofdjes moet de geest en de luim van Breughel, Uilenspiegel en van de Gilles herleven — „Ju, ju, wat een volkje".

Als men nu rondwandelt door dat bouwsel, men ziet het leger stratenmakers wat de keien legt in de hellende straatjes en op het grote plein en men ziet al die werkzame stucadoors bezig om de zaak af te pleisteren, men ziet de zorg waarmee alles tot in details afgewerkt wordt dan kan men er niet anders dan grote sympathie voor opbrengen, maar hoe zal het er zijn als de kermis op zijn hoogtepunt verkeert, als de onvermijdelijke patat-frites geur alles doortrokken heeft, als er duizenden en duizenden mensen rondslenteren langs de ambachtslui met de lederen voorschoot er de meisjes in de volksdracht (die overvloed aan textiel) van achter de vensters kijken. Wat zal er van al het stedeschoon overblijven als de feestgangers met de lolmuts op eens stevig tegen het plaaster zijn gevallen. Te vrezen valt dat de levenslust van hen die zich de laatste Bourgondiërs voelen, zo groot zal zijn, dat „Brussel 1900" vóór het sluiten van de tentoonstelling wel tot een ruïne vervallen zal zijn. Maar dat zullen de verenigde bierbrouwers wel in de prijs gecalculeerd hebben.

Een der straten van de kleine stad die geheel uit hout en gips is vervaardigd en bedrieglijk echt lijkt.

Amerika wil Spanje aan de NAVO verbinden

Madrid. — Het Spaanse koningsgezinde dagblad „ABC" meldt in een kop over de gehele breedte van de voorpagina, dat de Verenigde Staten thans zoeken naar een manier, om Spanje aan de Navo te verbinden.

In een correspondentie uit Washington wordt medegedeeld dat de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken Foster Dulles, Spanje onder meer heeft bezocht om de „onjuistheid van het feit, dat Spanje geen Navo-lid is, in het daglicht te stellen."

Volgens „ABC" is men in Washingtonse diplomatieke kringen van mening, dat de V.S. doende zijn een band tussen Spanje en de Navo te leggen. Foster Dulles zelf zou hiervoor een formule bestuderen, die hij op een daartoe geschikt ogenblik aan de betrokken regering zou willen voorleggen.

De Wereldtentoonstelling te CARACAS

Caracas. — Totdusver hebben de navolgende landen Venezuela toegezegd mede te doen aan de wereldtentoonstelling in Caracas in 1960: West-Duitsland, Portugal, Spanje, het Vatikaan, Colombia, Paraguay, Zuid-Korea, Guatemala, Peru, Ecuador, Haiti en nationalistisch China.

Ni…

Onz… naar… tiscl… te n…

Den Haa… radio heef… de toenam… een perio… ling van … gemengde… jaar 1958… maals he… duur de…

In de… ing van… ven … wik… be… reg… dez… fa… vo… bi… o… …

De sch… voegdheden voor de … tillen, gepaard gaande m… digheid in koninkrijksverband en een groeiende drang tot het inhalen van een grote achterstand in de individuele en maatschappelijke sfeer, heeft het budget aanmerkelijk verzwaard.

Het is door de gunstige handelsbalans, een gevolg in de eerste plaats van de activiteit van onze grote petroleummaatschappijen, en de standvastigheid van onze regering, die de arbeidsvrede en de verbreding der welvaartsbasis bevordert, dat de economische en financiële positie der Nederlandse Antillen, ondanks de verzwaarde lasten, nog altijd vertrouwen wekt in de internationale wereld. De minister noemde hierbij de „landsverordening ter bevordering van industrievestiging en hotelbouw". Een regeling van dezelfde strekking bezitten wij ook door de zng. Holding Companies. Het jaar 1957 is van beslissende betekenis geweest voor de groei van de vakorganisaties. Een dreigend arbeidsconflict bij ons te lande werd besloten met de totstandkoming van de eerste collectieve arbeidsovereenkomst in ons land, een resultaat, waarmee wij zowel de werkgevers- als de werknemersorganisaties van harte geluk kunnen wensen. Wij moeten ons des te meer hierover verheugen omdat de verheffing van het sociale niveau een eerste vereiste is, een conditio sine qua non, voor de verheffing van het algemene culturele peil van een volk.

Tot slot moge ik uw aandacht vragen voor een punt, dat van het hoog-

… gebeurtenis zijn. Wij … ons best doen, dat deze kennismaking ook voor onze gast een schone herinnering zal zijn. Daar kunt u op rekenen en daar kan vooral ook onze kroonprinses verzekerd van zijn.

Tenslotte wenste hij de luisteraars een voorspoedig en gelukkig nieuwjaar.

… gelijk zijn …

Hoe kom… ling zo iets ongewoons … gaan verzamelen en daarvoor duizenden guldens over te hebben. Toen de heer Feenstra er mee begon, wist hij van tegel net zo veel als u en ik van het Spoetnikwezen. Het begon een jaar of zes geleden in de vakantie, toen de architect op Terschelling rondkuierde.

… hoort … of ze echt dan wel vals is. Dank zij de stille hobby van de Arnhemse architect is menige oud-vaderlandse tegel gepromoveerd van de rommelhoop naar het gedistingeerde museum in de Diepenbrocklaan.

… zijn … aal is … exemplaren te … tegel nooit per … kwartetsgewijs gebakken w…

Het is hem echter nog niet gelukt … het is zeer de vraag, of het hem ooit zal lukken. Teveel moois is er dit … gebied op de vuilnishoop terecht gekomen en scheepsladingen vol zijn de oceaan over gegaan, naar de liefhebbers van Hollandse tegels in Amerika …

Nederlandse „kunstprijs voor de Sport"

Amsterdam. — Zoals reeds enige jaren het geval is, worden ook dit jaar de Nederlandse beeldende kunstenaars door het „Prins Bernhard Fonds" uitgenodigd deel te nemen aan de „Kunstprijs voor de Sport". Deze prijs, groot Nƒ 2000,—, is bestemd voor het beste ingezonden beeldhouwwerk, schilderij of grafisch werk, dat op de sport, in de ruimste zin genomen, betrekking heeft. De jury bestaat uit de heren H. Krop, beeldhouwer; mr J. S. Sjollema, prof. J. Wiegers, kunstschilder; dr W. van Zijll, direkteur Nederlands Olympisch Comité en drs J. Henrick Mulder, algemeen secretaris van het Prins Bernhard Fonds. De werken, die onder motto op de gebruikelijke voorwaarden tussen 15 en 30 april aan het Stedelijk Museum moeten worden opgezonden, zullen omstreeks mei as. in dit museum worden tentoongesteld. Het ligt voorts in de bedoeling om van de bekroonde en eervol vermelde werken van de voorgaande en komende jaren een inzending samen te stellen voor een tentoonstelling in Rome ter gelegenheid van de Olympische Spelen in 1960. Met het verstrekken van enkele opdrachten zal deze collectie worden aangevuld. De kunstprijs voor de sport-1958 zal bij de opening van de tentoonstelling in het Stedelijk Museum worden uitgereikt.

Singapore. — 34.000 dollar aan opium werd door de Douanen van Singapore in beslag genomen, nadat er jacht gemaakt is op een snel jacht dat de verdovende middelen vervoerde. De mensen aan boord van het jacht doken het water in en werden niet achterhaald.

Gaan oorlogsmisdadigers Spandau verlaten?

Berlijn. — De Berlijnse correspondent van United Press, Joseph Fleming, meldt, dat de regeringen van de Verenigde Staten, de Sovjet-Unie, Frankrijk en Engeland overwegen de gevangenis voor oorlogsmisdadigers te Spandau op te heffen. Aanvankelijk hebben er in Spandau zeven top-functionarissen van het Derde Rijk gevangen gezeten. Vier daarvan zijn intussen vrijgelaten: admiraal Dönitz, omdat zijn straftijd was afgelopen, en drie anderen, n.l. admiraal Räder, de oud-minister van buitenlandse zaken Von Neurath en de oud-minister van economische zaken Walther Funk, omdat zij oud en ziek waren. De drie, die thans nog zijn overgebleven, zijn Rudolf Hess, die eens door Hitler als zijn plaatsvervanger is aangewezen, Albert Speer, minister voor de oorlogsproduktie, en Baldur von Schirach, Rijksjeugdleider en stadhouder van de „Ostmark". Hess is veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf, de andere twee tot twintig jaar. Het hangt van de geestestoestand van Hess af, of hij net als Speer en Von Schirach naar een gewone gevangenis gaat, of dat hij naar een inrichting voor geesteszieken zal worden overgebracht, c.q. misschien zelfs eenvoudig zal worden vrijgelaten.

De vier grote mogendheden zouden het er volgens Fleming over eens zijn dat het bespottelijk is een gevangenis, die berekend is op 660 bewoners, te reserveren voor drie man. De Duitsers moeten de instandhouding van Spandau betalen. Het kost hun naar schatting jaarlijks 900.000 mark. Compagnieën Amerikaanse, Russische, Engelse en Franse troepen nemen om beurten de wacht over buiten de gevangenis. In de gevangenis zelf bevindt zich een stof van wachten van de vier mogendheden. Koks, keukenhulpjes, dienstboden, portiers en werksters completeren de personeelsbezetting. De Westberlijnse autoriteiten hebben uitgerekend, dat de drie mannen in Spandau vijftig maal zoveel kosten als wanneer zij in een gewone gevangenis zouden worden ondergebracht.

Volgens Fleming is men van plan Speer en Von Schirach, die nog negen jaar van hun vonnis tegoed hebben, naar een gewone gevangenis over te brengen. Over het geval-Hess is men het onderling niet eens. Evenals op het proces te Neurenberg weet men nog steeds niet, of Hess krankzinnig is, of dat hij krankzinnigheid simuleert. Simuleert hij niet, dan zal men hem overbrengen naar een inrichting voor geesteszieken of eenvoudig vrijlaten.

Hess is nu 63 jaar en ziet er oud en verwilderd uit. Hij klaagt voortdurend over zijn slechte gezondheid, werkt weinig en praat met bijna niemand. Soms spreekt hij hardop over de deugden en kwaliteiten van Hitler en van tijd tot tijd voert hij in zijn enge cel de ganzepas uit.

Het gebeurde in Nederland...

Dertig jaar Bossche Kikvorsen — Overal succes, tot in Parijs toe — Het geheim van hun populariteit

Het café „'t Pumpke" in de Hooge N… straat in Den Bosch heeft de laatste tientallen jaren een zekere vermaardheid gekregen, niet alleen bij de Bosschenaren maar ook bij tal van geregelde bezoekers van de Brabantse hoofdstad die weten dat ze daar de zuidelijke levensvreugde en Oeteldonkse leut op zijn best kunnen ontmoeten. Die levensvreugde en die leut jubileerden daar onlangs de Hofk… vorsen vierden er hun dertigjarig bestaan.

Het meest merkwaardige is eigenlijk wel dat de Kikvorsen uit een „noodtoestand" geboren zijn. In 1927 nam de Bossche Raad als bezettende macht over het vrije Oeteldonk het kortzichtige besluit, Carnaval stil te leggen. Er kwam een verbod de prins met muziek af te halen. Een benarde maar onverwoestbare Vastenavondgeest zag onmiddellijk de uitweg in een vondst: de papieren schertsmuziek van mirlitons. De eerste verschijning van de boerenkapel De Kikvorsen was een feit en is voor het Oeteldonkse Vastenavondfeest van historisch belang geweest. Het jaar daarop mocht er geen muziek „lopen": Geen nood: de Kikvorsen kwamen op de fiets...

Van vele Carnavalsoptochten hebben zij het hoogtepunt gevormd en ook hun revue's uit vroeger jaren: „Hou doe wôr", „Dè's Kunst" enz. beleefden grote successen. Onvergetelijk is ook hun rol als piraten vermomd en gewapend met kwalijk riekende pezerikken in de „Slag bij Poederoy" tijdens de stadsfeesten in 1953.

Al spoedig werden de Kikvorsen … verschillende nationale gebeurtenis… betrokken. Van 1934 tot en met … stonden zij op het programma van … Kurhaus in Scheveningen tussen … reldbefaamde orkesten en vedetten … Duke Ellington en Josephine Ba… Zij traden op in Antwerpen, Ke… en Düsseldorf; in Brussel … streerden zij met hun vrouwen in … wezigheid van koning Leopold en … ningin Astrid voor het eerst hun v… dansen. Daarnaast kwamen zij … Damstad, Rotterdam Ahoy, De Z… ren Schelp en vele andere evenem… ten. In 1951 viel hun meest glori… reis toen ze in Parijs aan de vie… van het 2000-jarig bestaan van … stad luister hebben bijgezet op een … danige manier dat de Eiffeltoren … het ware stond te trillen van het … lijt van de Parijzenaars.

Wat is nu het geheim van het s… ces van De Kikvorsen in al die ja… Dat is de stijl die zij zich hebben … worven, een traditie en een o… schreven ere-code. Zelfs in de gro… denkbare wanorde van uitgelaten … lijkheid bestaat bij hen een myst… euze „orde". Discipline is een te … stig woord want het effect is op … meest onverwachte momenten e… komisch als de spontane uitvallen … zotternij. De wereld van hun fe… vreugde kent geen grenzen dan … van hun „ponteneur" (Point d'h… neur).

Eric de Noorman: DE GOUDEN DROOM

23—37 Aanmoedigende kreten slakend rennen Eric en zijn twee getrouwen naar voren en Svein begint driftig mee te brullen als hij ziet wie hij voor heeft. Eric's aanval richt zich allereerst op de krijgers, die zich rechts van Sveins schuilplaats bevinden, want deze vormen een belemmering op de weg naar het strand, waar hun roeibootje ergens moet liggen, maar dan treedt de linker groep hen in de weg en er ontstaat een gevecht waaraan Svein ondanks zijn verwonding van harte meedoet.

Eric merkt het gauw dat hun tegenstanders al zijn ze ook in de meerderheid lang geen ervaren vechters zijn. Dit geeft hem hoop, dat zij er zich doorheen kunnen slaan, voor de hoofdmacht tevoorschijn komt, maar zijn hoop wordt vernietigd, als Axe een luide alarmkreet slaakt. Een vlugge blik zijwaarts doet de Noorman zien, dat de krijgers waartegen Svein gevochten heeft, vanuit de kloof komen aansnellen.

„Lopen, schreeuwt Eric „Terug". En hoewel dit niet erg naar de zin is van Svein, die zich geweldig met deze vechtpartij vermaakt, geven de mannen ogenblikkelijk aan zijn bevel gehoor. Enkele welgerichte zwaardhouwen doen de dichtstbijzijnde tegenstanders achteruit tuimelen en dan zetten zij het op een lopen. Met de hele havenloze bende, aangevoerd door de sombere Vikingszoon, op hun hielen." „Waar rennen we eigenlijk heen, Noorman", hijgt Svein opstandig, „wat is dat nou voor een doelloos gedoe, laten wij het liever uitvechten. Zwijgend rent Eric voort, maar in zijn hart weet hij dat Svein gelijk heeft, ze zijn reddeloos verloren.

NS EN RUIMTEVAART

(lische medewerker)

an de vele problemen waar de medicus, die zich behoudt met het veren het verplaatvan de mens op te hoogten, voor dt gesteld, hebben enige tijd geleden s over één iets vernamelijk over de tie van het menselichaam op de vertoenemen van de orbeeld hebben wij haald de lift, waarzeer geringe vervoermiddel ontwikan de sensatie die volge van versnel-

niet minder boeit van de lucht-armate wij ons rde verwijderen lager; de lucht lus minder zuurlde grens treden nseler op als aan zuurstof. r elke mens nde mensen . Bij langhoogte (in m zich min e vorming ampjes.

de lucht tekort aan zuurstof is n nu eenlevering de enerven. Kort een leven in ongeven niet zuurstofoven de-ze grens het wonderlijke verschijnsel dat het bloed als het ware aan de kook raakt, er gaan zich gasbellen vormen in het bloed hetgeen vooral gebeurt bij snelle stijging. Eerst dacht men dat di' zuurstof was. Deze is echter stevig gebonden aan het hemoglobine, de rode bloedkleurstof. Het blijkt voornamelijk stikstof te zijn, waarvan via de longen ook een weinig in het bloed komt. De lucht die wij inademen bestaat immers voor bijna 80 pct uit stikstof en 20 pct uit zuurstof, zodat het begrijpelijk is dat er ook wat stikstof in het bloed terecht komt, die bij sterke luchtverdunning belletjes in het bloed gaat vormen. Dit is een gevaarlijke toestand, omdat deze gasbelletjes talloze kleine bloedvaatjes overal in het lichaam verstopt doen raken, wat tot gevolg heeft, dat het bloed en dus ook de zuurstof er niet meer door kan en de weefsel; in die buurt zuurstofgebrek krijgen. Vooral de hersenen maar ook de nieren bijvoorbeeld kunnen het slechts zeer kort zonder zuurstof stellen. Na enkele minuten sterft het hersenweefsel af. Als dit in de hersenen van de luchtvaarder op grote schaal gebeurt betekent dit, dat de dood snel zal intreden.

Het menselijk lichaam — in wezen hetzelfde dat eens reisde per trekschuit en diligence — heeft een redelijk, doch niet een onbeperkt, aanpassingsvermogen

Het bezwaar van het zuurstoftekort is op niet al te grote hoogte, ongeveer tussen 5 à 6.000 m en 13.000 m te ondervangen door het gebruik van een zuurstofmasker. De vlieger maakt dan gebruik van een masker dat is aangesloten op een zuurstofcylinder. Boven de 13.000 m is het zuurstofmasker niet meer voldoende, mede door de andere bezwaren van de lage luchtdruk (gasbelvorming).

Maar ook daar heeft men wat op gevonden: de zogenaamde drukcabine. Het interieur van het vliegtuig wordt hermetisch van de buitenwereld afgesloten, waarna door middel van pompen of cylinders met samengeperste lucht gezorgd wordt, dat de luchtdruk in het vliegtuig niet ver daalt onder die van de begane grond. De drukcabine heeft één vanzelfsprekend gevaar: hij mag niet lekken want dan ontsnapt de samengeperste lucht en is het effect opgeheven. Daarom is de drukcabine voor oorlogsvliegtuigen niet geschikt; één kogelgat maakt haar waardeloos. Het is mogelijk dat de vindingrijke vliegtuigconstructeurs ook hier wat op hebben gevonden, maar dat is mij niet bekend.

Uit dit alles ziet u duidelijk dat het menselijk lichaam — in wezen hetzelfde dat eens reisde per trekschuit en diligence — een redelijk aanpassingsvermogen heeft, maar dat in onze tijd de grenzen van dat aanpassingsvermogen nogal eens worden bereikt.

---

tje ... Urk ... even later ... natte klei verd... hakkepof-geluid. Als ... — je ziet door de dikke ... meter vooruit — ligt daar ... oneindigheid van rechte voren en ... een groot gat van 26 meter lang, waarin een schip ligt geborgen. Een wonderlijke sensatie. Het is door dat heftig sidderend waterpompje helemaal schoon en leeg gepompt en je kunt met een laddertje in het ruim stappen. Je daalt af langs de spanten tot op de bodem en vindt daar de kiel met twee grote mastgaten. Je kijkt tegen een platte achtersteven aan en je begint iets te vermoeden van de ouderdom van dit wonderlijk stuk timmerwerk van decimeterdik eikenhout, waar langzaam op verschillende plaatsen grondwater doorheen siepelt. Tastend ga je langs het hout en je handen vinden een oneffenheid. „Je hebt een stuk harpuis te pakken, dat daar driehonderd en zeven jaar geleden op is gesmeerd", zegt onze begeleider. Een soort pap van hars, traan en zwavel, „Daer men schepen mede bestrijkt dat er geen worm door en dringht....". Zo heeft de Amsterdamse burgemeester Nicolaas Witsen het beschreven in zijn beroemd boek „Aeloude en Hedendaagsche Scheepsbouw en Bestier". Wij staan in het ruim van een driemaster, gebouwd in de gouden eeuw die ook voor de scheepsbouw van ons land een gouden eeuw was. Aan dit schip, dat hier in de Zuiderzee vergaan is en door de kleilagen van de zeebodem heen is gezakt tot op een harde zandlaag, mankeert, behalve het dek, de tuigage, de kampagne en alles wat er mee afgespoeld is, nog geen plank en geen balk. Puntgaaf heeft men het een paar jaar geleden teruggevonden.

Een ploegbaas, die aan het graven was, stootte op een oud stuk eikenhout. De ploegbazen in de Noordoostpolder lopen dan even langs de archaeoloog van de polder, die in de oude pastorie van Schokland woont, waar in 1859 de laatste dominee zijn gemeente de jobstijding bracht, dat men op last van de regering moest evacueren. Het leven op het eiland ging te gevaarlijk worden. In het oude huis, onder dezelfde bomen, waar de dominee uitzag over het water, woont nu de archaeoloog. Door de ramen van het oude huis ziet de heer Van der Heide tot aan de horizon alleen nog maar rechte voren. Er is echter iets gebleven. Iets van de ziel van het verlaten eiland is er nog in dit huis, waaraan de winden met dezelfde ongetemde kracht blijven schudden en waarboven de wolken hun steeds wisselende palet dooreenmengen van grauwe en wilde kleuren. Nergens kan de verlatenheid van een winterdag intenser zijn dan hier. Nergens ook kan de zon meer vreugde brengen. Wie voor dat alles oog heeft, leeft er gelukkig. Wie met zoveel liefde zijn vak uitoefent als deze kenner van de polder, leeft er als een prins op een fascinerend werkterrein.

Wordt er een wrak aangetroffen, dan gaat de archaeoloog te werk volgens een beproefd systeem. Hij graaft een paar sleuven naar het schip toe en bestudeert allereerst de grond daarnaast in zijn verschillende lagen. Het gaat er om welke lagen zich boven het schip, nadat het is gezonken, ongestoord verder hebben kunnen ontwikkelen. Er zijn vele soorten grond op elkaar gestapeld in de Noordoostpolder: wel 21 soorten. Onder een reeks kleilagen zit veen en zand. Het diepst zit het keileem: het ondoordringbare vette leem, dat eeuwenlang Schokland en Urk overeind hield tegen het gekalf der schuimende golven. Nog altijd het essentiële materiaal voor onze dijken, omdat er geen grond zo taai is. Loodzware vette materie, door de enorme druk van gletschers in de ijstijd afgeschuurd en als grondmorene meegevoerd. In de verscheidenheid van grondlagen die zich daarboven hebben opgestapeld leest de archaeoloog als in een geschiedenisboek. In een periode waarin het zoetwater van de IJssel en de Eem de zilte golven terugdrong, stierven de schelpdieren. Kwam de zee na eeuwen weer opzetten, dan leefden de dieren, waarvan wij nu de fossielen terugvinden, weer op. Hij gaat zelfs zover, dat hij stuifmeeldeeltjes in het veen van eeuwen terug onder de mikroskoop bekijkt en zijn konklusies daaruit trekt omtrent de wisselingen in de groei van planten en bomen in periodes die duizenden jaren achter ons liggen. En prof. De Vries die in Groningen een wonderlijke apparatuur heeft staan, helpt hem bij het determineren door de koolstof die in de verweerde materie nog terug te vinden is, langs radio-actieve weg aan te tonen. Zoveel promille koolstof betekent zoveel eeuwen geleden vergaan....

... hadden de tekeningen niet nodig, evenmin als Stradivarius zijn violen met de rekenlat in elkaar zette — kwam een prachtige bronzen munt aan het licht: „Moneta Nova Dalarnensis" (nieuwe munt van Dalarna) staat er in het randschrift geprent en daarnaast de naam van Koningin Christina van Zweden, die in 1654 is gestorven in de schaduw van het Vatikaan, omdat zij na haar bekering in Rome maar liever niet meer naar het Lutherse Stockholm terugkeerde.....

Het klopt precies met wat de archaeoloog twee jaar tevoren in de aardlagen had gelezen.

Uit de inventaris van de 158 wrakken, die tot dusver alleen al in de Noordoostpolder zijn aangetroffen, valt ook omtrent het leven van de eenvoudige harde werkers op zee in voorbije eeuwen veel te leren. Het materiaal en de snit zelfs van hun schoenen, de lepels (bijna geen vorken) waarmee zij aten en het gereedschap dat zij gebruikten; welk museum in Nederland kan ons daarover zoveel vertellen? Wij weten alles over de levenswijze van regenten, diplomaten en kooplieden, maar wie geeft ons inzicht in de gewoonten van de

...teraard nog het ... in de oudste vond... zwerfstenen die hij in het keileem vindt en die hem vertellen hoe Nederland een trefpunt was van ijsmassa's uit Noord en Zuid, omdat men precies de plaats van herkomst van die stukken porfier en graniet kan traceren. Vuurstenen dolken en sikkels, zelfs een hoogst merkwaardige vishaak, uit walvisbeen gesneden, spreken een duidelijke taal over de bestaansmiddelen van de allereerste bewoners van ons land, lieden die het drama van Schokland honderden en duizenden jaren her nog veel onbarmhartiger hebben meegemaakt.

Het is duidelijk, dat die leerzame vondsten, waarmede men de grond en zijn opbouw ook geschiedkundig zo nauwkeurig kan determineren, tevens voor de landbouw van groot belang zijn. Steeds verder dringt men door in de eigenschappen van de bodem en de thans droog komende nieuwe polder Flevoland profiteert al in belangrijke mate van wat de Noordoostpolder aan wetenswaardigs heeft opgeleverd. Wat de ijverige leerling van prof. Van Giffen in de Noordoostpolder nu al ruim tien jaar heeft nagesnuffeld, is door de wetenschappelijke perfektie in geologie en archaeologie waarschijnlijk alweer voor een deel romantiek voor degenen die na hem zullen komen.

De Middelbuurt op het vroegere eiland Schokland, waar nu het Archaeologisch Museum van de Zuiderzee gevestigd is.

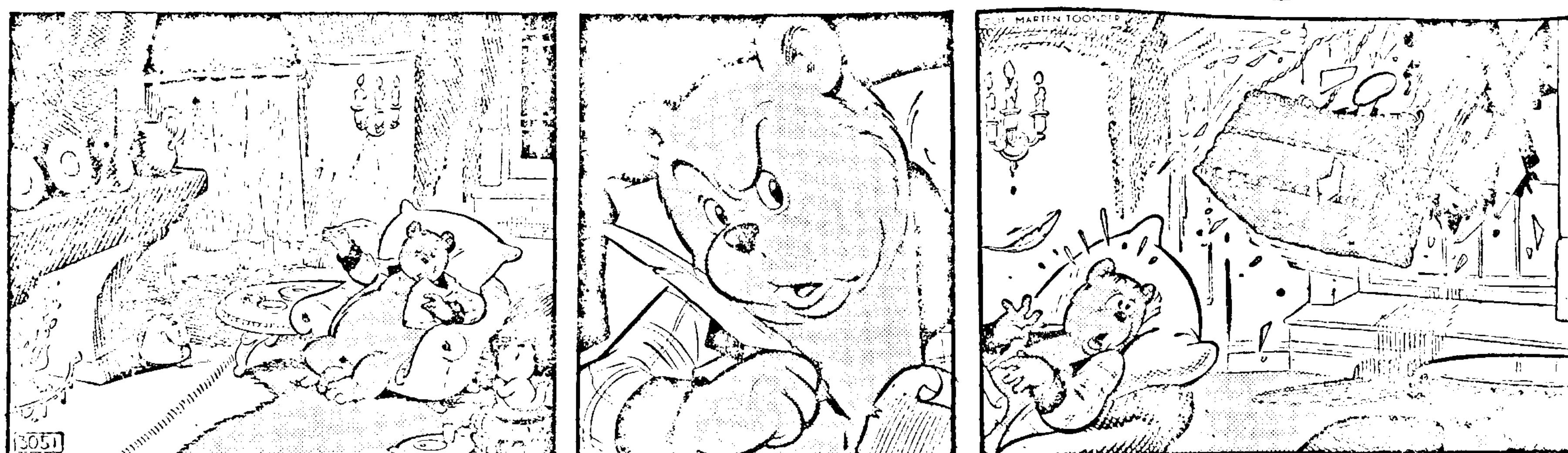
... tien nieuwe ondergrondse oversteekplaatsen voor voetgangers. De totale kosten van het plan, dat reeds de goedkeuring heeft ontvangen van het ministerie van vervoer, zullen ongeveer 4½ miljoen pond sterling bedragen.

Zuerich. — De internationaal bekende Zwitserse autoriteit op het gebied van de tandheelkundige chirurgie prof. Alfred Gysi is op 93-jarige leeftijd te Zuerich overleden. Hij heeft meer dan vijftig wetenschappelijke publikaties op zijn naam staan.

Operatie Diepvries III. De Amerikaanse Marine voert op het ogenblik grote militaire oefeningen uit in het Zuidpoolgebied, waar bovenstaande foto een koude indruk van geeft. De Marinemensen maken gedeeltelijk ook verkenningen in verband met het geophysisch jaar.

Heer Bommel en de Achtgever

3051. Tom Poes was met heer Bommel mee naar huis gegaan om een eenvoudig, doch voedzaam avondmaal te nuttigen. Toen ze nu, na het eten, bij het warme vuur zaten en naar het geloei van de wind luisterden, nam heer Ollie veder en papier en sprak:

„Wees stil, jonge vriend en stoor me niet. Ik voel een gedicht komen".

„Een gedicht?" herhaalde Tom Poes vol bewondering.

„Juist", hernam heer Bommel peinzend. „De storm heeft me gegrepen. Ik heb dit grootse natuurgebeuren innerlijk verwerkt en nu ga ik het opschrijven; Mijmeringen van een Heer bij Oostenwind", heet het. Luister: „De wind snerpt uit het Oosten
En fluit door raam en deur
Als wilde hij mij troosten
Met wat bloemengeur......"

Zo sprekende beschreef hij met krullende halen het witte blad, doch hij hield plotseling op, toen Tom Poes snoof.

„Waarom lach je?" vroeg hij scherp.

„Om die bloemengeur", zei Tom Poes. „Het rijmt wel, maar ik vind niet, dat er veel troost in dat snerpen en fluiten zit. En geur trouwens ook niet."

„Zo", hernam heer Ollie uit de hoogte. „Weet jij het weer beter? Vertel me dan ens, wat de Oostenwind wèl meebrengt, als je begrijpt wat ik bedoel......"

Op dat moment klonk er een luide slag. Een van de venster vloog in scherven en temidden van storm, hagel en glas vloog er een groot voorwerp de kamer in. Wat het was, was niet duidelijk te zien, maar in ieder geval géén bloemengeur......

Speciale commissie voor Hongarije van V.N. stelt documenten veilig

New York. — De speciale commissie voor Hongarije van de V.N. heeft besloten, dat alle dokumenten over haar werk bij de secretaris-generaal in bewaring zullen worden gegeven. De ervaring heeft geleerd, zo wordt gezegd, dat de papieren alleen op die manier veilig zijn. (Zoals bekend is de Deense plaatsvervangende secretaris van de commisie Bang-Jensen geschorst, omdat hij heeft geweigerd de lijst van personen af te geven, die verklaringen hebben afgelegd voor de commissie van onderzoek inzake Hongarije, aanvoerend, dat de Hongaarse getuigen hem hun namen hadden opgegeven op voorwaarde, dat hij ze niet aan anderen zou mededelen.)

Van welingelichte zijde wordt vernomen, dat de commissie thans de toestand in Hongarije niet zal bespreken wegens het ontbreken van bijzonderheden over processen en terechtstellingen.

Russische leger krijgt meer onderricht in MARXISTISCHE-LENINISTISCHE leer

Moskou. — Het blad „De Rode Ster" van het Sovjet-ministerie van landsverdediging heeft gemeld, dat de minister van Landsverdediging, maarschalk Malinowski, en het hoofd van de politieke afdeling van het leger, generaal Zjeltof, belangrijke wijzigingen in het onderricht in het Marxisme-Leninisme aan het kader van het leger hebben bevolen.

De studie van het Marxisme-Leninisme moet deel gaan uitmaken van de instructie aan de commandanten. Ter bevordering van de ideologische scholing van generaals en admiraals zullen zij tijdens diensttijd 50 uur per jaar moeten wijden aan deze studie.

In westelijke kringen te Moskou beschouwt men deze maatregelen als een reaktie op een zekere verslapping van de ideologische scholing in het kader van het Sovjet-leger.

Inspecteur Kielstra

Oorspronkelijke politieroman

door L. J. SCHMIDT

62

De bloemen op de tafel, die zo keurig en met zoveel liefde was gedekt, hadden hun feestelijk aanzien verloren, de genomen maatregelen voor een hartelijke ontvangst maakten het wegblijven van de verwachte nog pijnlijker voelbaar.

Eindelijk: de telefoon. Alice sprong op, rende naar het toestel.

„Hier Legrand, mademoiselle."

„Ja inspecteur."

„Ik zal u maar precies vertellen wat er gebeurd is. De auto van inspecteur Kielstra is onbeschadigd aangetroffen in het dorpje Lage Zwaluwe vlak bij de Moerdijk, dus niet op de hoofdweg. Hijzelf was er niet in."

„Grote God...... waar is hij dan?", riep Alice in wanhoop.

„Dat is nog onbekend. Helaas moet ik u zeggen, dat er geen spoor van hem te bekennen is. Hij is alleen naar Brussel gegaan en vertrok om ongeveer twee uur vannacht, er was dus, jammer genoeg, niemand bij hem. De opperwachtmeester van de een gevaar voor het verkeer vormde. Bij onderzoek in, omdat de auto geen verlichting had, zodat hij een gevaar voor het verkeerd vormde. Bij onderzoek vond men in de wagen onder meer een wegenkaart, waaruit bleek, dat de auto aan Kielstra behoorde. Daarop heeft de rijkspolitie Den Haag opgebeld om nadere inlichtingen. De Haagse politie zal nu samen met de rijkspolitie een onderzoek instellen, waartoe rechercheur Bruins naar Lage Zwaluwe is vertrokken."

Alice voelde de grond onder haar wegzinken.

„Oh God, inspecteur, dan is hem iets héél ernstigs overkomen, anders zou hij toch bericht hebben gezonden. Hij weet, dat ik op hem wacht."

„Ik kan me best begrijpen, mademoiselle," zei Legrand deelnemend, „dat u dodelijk ongerust bent, maar probeert u rustig te blijven. Zou het geen aanbeveling verdienen, indien u zo spoedig mogelijk naar Den Haag ging. Ik kan u een auto aanbieden, maar het lijkt me onder de gegeven omstandigheden verstandiger, dat u per trein gaat. Laat mij even weten welke trein u neemt, dan kan ik u een politiegeleide meegeven tot aan de grens. Zodra u vertrokken is, zal ik de Haagse politie inlichten. Het is beter geen enkel risico te nemen. Kan ik u nog met iets van dienst zijn, mademoiselle?"

„Neen inspecteur. Ik dank u hartelijk voor al uw goede zorgen voor mij. Wanneer ik nog eens in Brussel kom, hoop ik dat nog eens persoonlijk te kunnen doen."

„En nu voorlopig geen zorgen," trachtte Legrand te troosten. „Ik wens u een goede reis en...... au revoir."

Tot grote verbazing van mevrouw Kielstra, stapte Alice die avond bij haar binnen. Het bleek, dat zij volkomen onkundig was van hetgeen haar zoon was overkomen. Alice lichtte haar in, maar de bemoedigende woorden, die zij vond om de oude dame te troosten en moed in te spreken, kwamen niet uit haar hart. Ze was er van overtuigd, dat Henk in handen van de bende was gevallen en de herinnering aan Durand, deed haar het ergste vrezen.

Rechercheur Bruins, opperwachtmeester Peters en wachtmeester Klein, beiden van de rijkspolitie, stonden naast de auto van inspecteur Kielstra. Bruins, zojuist aangekomen, had met ontoelaatbare snelheid gereden teneinde zo spoedig mogelijk ter plaatse te zijn.

Het bericht van het plotseling verdwijnen van zijn chef had hem eerst met angst, daarna met woede vervuld. Hij was geen man van grote woorden, maar toen de H.I. hem opdracht gaf zich in verbinding te stellen met de rijkspolitie te Lage Zwaluwe en aan het onderzoek deel te nemen, zei hij eenvoudig:

„Ik dank u voor het in mij gestelde vertrouwen. Als hij nog in leven is weet ik, dat hij er vast op rekent, dat ik niets zal nalaten hem te redden en al zou ik hem uit de hel moeten halen, vinden zal ik hem."

De H.I. had hem vriendelijk aangekeken en geantwoord:

„Je hebt jarenlang met de inspecteur samengewerkt, Bruins, en ik dacht wel, dat je het zou waarderen, wanneer ik juist jou met dit onderzoek zou belasten. Ik heb volledig vertrouwen in je. Ga nu maar, er is geen tijd te verliezen."

Toen hij in de door een politiechauffeur bestuurde wagen zat, bedacht hij, hoe onverantwoordelijk het van Kielstra was geweest om alleen naar Brussel te gaan. „Maar ja," overpeinsde hij, „de liefde zal daar ook wel enige schuld aan hebben. Hij wilde natuurlijk alléén zijn om elke vrije minuut aan juffrouw van Veen te kunnen wijden...... Enfin, ik kan hem geen ongelijk geven."

Terwijl de auto kilometer na kilometer verslond, gingen de gedachten van de rechercheur verder.

„Het staat wel vast, dat de bende op hem geloerd moet hebben. Eerst al die aanslag op de Groot-Hertoginnelaan; mij dunkt dat had hem al te denken moeten geven. Ik concludeer daaruit, dat zij hem gevaarlijk vonden en daar hadden zij geen ongelijk in. Hem kennende, ben ik er zeker van dat hij de zaak in kannen en kruiken had, maar de ontknoping niet wilde verhaasten. De namen en adressen van alle clubleden zijn bekend en ze werden braaf in de gaten gehouden. De heren wisten dit echter niet en liepen vrij rond er dachten misschien, dat zij met hun allen de politie fijn bij de neus hadden genomen. Belachelijk! Op deze manier zal de inspecteur met één slag een maximum aan succes kunnen boeken. Verduiveld...... daar gaat me een licht op... Die Brentano is vannacht door de Brusselse politie neergeschoten...... dat moet de nodige schrik in hun gelederen hebben teweeggebracht...... Dat bericht is natuurlijk aan alle belanghebbenden doorgezonden.... ik kan dus aannemen, dat Derby en zijn vrouw dat dadelijk geweten hebben. Zó stom om zelf de aanval op de inspecteur uit te voeren, zijn ze natuurlijk niet......ze zullen hun handlangers orders hebben gegeven...... Waarom zouden ze hem niet direct hebben afgemaakt?"

(Wordt vervolgd)

Groot FRANS BALLET binnenkort op ARUBA

Oranjestad. — Van de zijde van de Kunstkring vernemen wij, dat de beroemde Franse ballerina Janine Charrat met haar groep van 14 balletartisten op woensdag 8 januari in de Veer zal optreden.

Wij schreven reeds in het kort over deze belangrijke manifestatie waarmee de Arubaanse Kunstkring het nieuwe jaar opent.

Het betreft hier een van de meest belangrijke franse balletgroepen, met artisten van internationale klasse.

Janine Charrat is een van de meest gevierde prima ballerina's van Parijs, zij creëerde talloze moderne balletwerken voor de meest uiteenlopende groepen, o.a. in Amsterdam, Stockholm, Budapest, Berlijn, Venetie en Parijs zelf natuurlijk. Voor Roland Petit, eens haar partner, ontwierp zij de balletten: „Jeux de Cartes", „Adam Miroir" en „La Nuit".

Toen Janine Charrat in 1952 haar eigen groep „Les Ballets Janine Charrat de France" vormde, had zij reeds de choreografie van 15 belangrijke balletwerken en evenzoveel kleinere op haar naam staan.

De carriere van Janine Charrat begon bij de film, toen ze in 1938 op 12 jarige leeftijd een rol speelde in „Ballerina" met Mia Slavenska. Het ballet trok haar echter meer, en haar technisch werd verder ontwikkeld door o.a. Alexandre Volinine, de partner van Pavlova. Haar eigenlijke balletcarriere begon met Roland Petit bij de Parijse Opera. Toen deze zijn eigen groep samenstelde, die nog steeds zeer beroemd is, was Janine Charrat een van zijn prima ballerina's.

De vorming van haar eigen groep heeft Janine Charrat pas de volle gelegenheid gegeven haar bijzondere gaven op het gebied van uitbeelding en aesthetica te ontplooien. Zowel critici als publiek waren dan ook vanaf haar debuut enthousiast over haar technisch feilloze danskunst, en haar boeiende en originele choreografie.

Van de zes balletwerken die op Aruba zullen worden uitgevoerd, zijn er drie door Janine Charrat zelf gecreëerd. Janine Charrat en Hélène Trailine zijn elk in drie dansen prima ballerina. Hélène Trailine werd in Frankrijk geboren uit Russische ouders, en bleek al heel jong buitengewoon talentvol. Zij danste o.a. met de balletgroepen van Cannes en Monte Carlo, en was prima ballerina bij het „Ballet des Champs Elysées."

Op de uit te voeren werken komen we nog terug.

Menigeen zal zich afvragen hoe het mogelijk is dat de Kunstkring een dergelijke groep naar Aruba kan laten komen. Dat er hoge honoraria betaald moeten worden staat vast, en de reiskosten hoewel verdeeld over vele plaatsen zijn aanzienlijk. Het is dan ook alleen mogelijk dank zij hulp van de Franse regering, die dit als een goodwillreis naar Noord- en Zuid Amerika organiseert, en gedeeltelijk in de kosten bijdraagt.

Hoewel de kosten nog hoog zijn, ondanks deze hulp, heeft de Arubaanse Kunstkring het aangedurfd dit ballet te presenteren, wetend dat Aruba vele balletliefhebbers telt, die een kans om deze Parijse groep te zien niet voorbij zullen laten gaan.

Op verzoek van Janine Charrat zal de Kunstkring een nieuw achtergrondgordijn laten maken, in grijze tint, omdat deze kleur de costuums en belichting het best tot zijn recht doen komen.

Wij zijn ervan overtuigd dat dit optreden een evenement van de eerste orde wordt, niet te vergelijken met iets dat we tot nu toe op dit gebied hier gezien hebben. Gelukkig voor de artisten zijn we ook in de koele tijd. Aruba heeft helaas nog steeds geen airconditioned schouwburg. Zelfs het gloednieuwe gebouw dat thans verrijst is hiermee nog niet uitgerust.

Kunstkring onderhandelt over belanrijke engagementen

Oranjestad. — Het verenigingsjaar van de Arubaanse Kunstkring zet op zeer bijzondere wijze in met de komst van het beroemde Franse ballet van Jeannine Charrat. Dit is echter bij lange na niet het enige grote evenement dit jaar. Er worden onderhandelingen gevoerd over kontrakten voor een pianoconcert door Tsjechisch-Venezolaanse pianist Eric Landerer (in februari). In februari zal bovendien het Arubaans symphonie-orkest onder leiding van Van Stam optreden. In maart volgt het eerste viola-recital op Aruba van Ad. Stenzen.

Besprekingen zijn verder gaande met het beroemde duo Jean Pierre Rampal, fluit en Robert Veyron Lacroix (piano), met de balletartisten Igor Youskevitch en Alicia Alonza (april) met de Russisch-Amerikaanse pianiste Ania Dorfmann (juli of augustus), het Franse snaar-trio „Pasquier", de violist Henri Lekowitch en het jongenskoor Les Petits Chanteurs du Croix de Bois (november).

Het is dus wel alleszins de moeite waard om lid te zijn van de Arubaanse Kunstkring.

Nieuwjaarsreceptie in Strand Hotel

Oranjestad. — Gistermorgen werd ter gelegenheid van de jaarwisseling door de tijdelijk gezaghebber en mevr. De Boer een ontvangst gehouden in Strand Hotel. Onder degenen, die hun beste wensen kwamen aanbieden bevonden zich de gedeputeerden E. Petrona en I. de Cuba, commandant en officieren van de marinierskazerne, de Weleerw. heren pastoor J. Burgemeester en ds J. Visser, de Amerikaanse en Britse consuls, de Frère direkteur, een bestuursdelegatie van de Kon. Ver. van Reserve-officieren, tal van hoofdambtenaren, direktieleden van de oliemaatschappijen en vele vertegenwoordigers van de grote handelshuizen, alsmede de heer en mevr. L. C. Kwartsz.

De ontvangst kenmerkte zich door een zeer opgewekte stemming.

Het ongeval met het jachtgeweer

Oranjestad. — Gaarne voldoen wij aan een verzoek om nog een nadere toelichting te geven op het fatale ongeval, dat verleden week bij de Kristalberg plaats vond. Het geweer, waaruit het dodelijk schot gelost werd, werd door de eigenaar niet uitgeleend, maar aan een derde persoon gegeven om het te laden. Deze op zijn beurt gaf het over aan de 14-jarige jongen, die tenslotte het schot loste. Wij geven deze aanvulling, omdat sommigen uit ons vorig bericht gelezen schijnen te hebben, dat de eigenaar van het geweer dit uitleende aan de 14-jarige. Dit is dus niet het geval.

Ir H. Witte, de Nederlandse minister van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid heeft de eerste paal geheid voor een komplex van 484 woningen, welke op het Kanaleneiland te Utrecht gebouwd zullen worden. Zijne Excellentie in oliejas en met veiligheidshelm bedient de heimachine.

Nieuwe jaar zette in met dodelijk verkeersongeval

Oranjestad. — Het nieuwe jaar was nauwelijks tien minuten oud, toen zich een verschrikkelijk verkeersongeval voordeed, dat het leven heeft gekost aan de 47-jarige Zacharias Giel. Het slachtoffer stond ter hoogte van Wongs Garage in de berg van de weg, toen hij door een passerende auto, welke vermoedelijk even naast de weg reed, werd gegrepen en vrijwel op slag werd gedood. De veroorzaker van het ongeval reed door, maar meldde zich ongeveer 24 later op de politiepost te San Nicolas. Het onderzoek naar dit ongeval wordt nog voortgezet en de dader voorlopig aangehouden.

Ambtenaren bevorderd

Oranjestad. — Bij besluit van het Bestuurscollege van het eilandgebied Aruba zijn de volgende ambtenaren bevorderd:

Mej. I. Gomez, schrijver a bij de Gezondheidsdienst, gerekend te zijn ingegaan 1 mei 1957, tot klerk a; mej. Z. T. Wever, werkzaam op de afdeling Registratuur ten Bestuurskantore, met ingang van 1 januari 1958, tot adjunct-commies; G. B. Figaroa, klerk a ten Bestuurskantore, met ingang van 1 januari 1958, tot klerk 1e klasse; B. Dania, monteur derde klasse bij de Telefoondienst, met ingang van 1 januari 1958, tot monteur tweede klasse; P. J. Zonnevylle, monteur 1e klasse bij de Telefoondienst, met ingang van 1 januari 1958, tot chef-monteur; P. H. M. Boumans, adjunct-commies bij de Accountantsdienst, met ingang van 1 januari 1958, tot commies.

Uitslag foto-wedstrijd

Oranjestad. — De jury, bestaande uit de heren H. H. Hull, E. Biddle, Tj. Alkema en E. Bartels, maakte haar beoordeling bekend inzake de door de Arubaanse Cameraclub georganiseerde fotowedstrijd.

In de zwart-wit groep (gevorderden) kreeg de heer J. E. Kirwin van de Lago Cameraclub de verzilverde plaquette; de heer J. V. Eder (Lago Cameraclub) de bronzen plaquette en de heren H. Timmer, E. H. Steenwijk en A. A. M. Carpay, alle drie van de Arubaanse Cameraclub, een eervolle vermelding.

Er waren geen inzendingen in de groep „zwart-wit" (beginners).

Voor de kleurenslides werden de navolgende onderscheidingen toegekend: eerste prijs (verzilverde plaquette) dr J. H. C. Hilgers (Arubaanse Cameraclub), tweede prijs (bronzen plaquette) E. H. Steenwijk (Arubaanse Cameraclub), en eervolle vermeldingen voor mevr. H. Hilgers (Arubaanse Cameraclub), en de heren J. van der Zwan en W. Pin van de Curaçaose Cameraclub.

Het wisselschild bleef in handen van de Arubaanse Cameraclub. Deze verwierf 12 punten tegen de Lago Camera club 8 en de Curaçaose Cameraclub 2 punten.

Nieuwjaarsrede van Minister R. POS

Afgelopen jaar stond SURINAME in teken van econ. ontwikkeling

Den Haag. — De gevolmachtigd minister van Suriname in Nederland, dr. R. Pos, heeft in een nieuwjaarsrede via de Nederlandse radio o.m. gezegd: In het afgelopen jaar hebben zich verschillende gebeurtenissen voorgedaan, die de aandacht van het Nederlands publiek hebben opgeëist. Het verloop van de betrekkingen tussen Nederland, Suriname en de Ned. Antillen, dat in 1957 geen spectaculaire aspecten heeft vertoond, heeft mede daardoor waarschijnlijk minder uw belangstelling gehad.

De samenwerking ter behartiging van de gemeenschappelijke aangelegenheden en daardoor de gelijkwaardigheid tussen de drie landen krijgt door een reeks van beslissingen in concrete gevallen geleidelijk haar vorm en wezenlijke inhoud. Deze beslissingen vereisen een gestadig overleg tussen de drie delen van het koninkrijk, dat in de naaste toekomst nog zal voortduren. In 1957 is dit overleg rustig en buiten een kleine kring van daarbij direct betrokkenen vrijwel onopgemerkt verlopen.

Op het terrein der inwendige staatkundige aangelegenheden is de Surinaamse gemeenschap, die nog kort geleden koloniaal bestuurd werd, voortgegaan met het opdoen van ervaring omtrent de hantering van de parlementaire democratisch regeringsvorm, die zij tegelijkertijd met haar staatkundige zelfstandigheid heeft verkregen. Het is begrijpelijk dat het verwerven van inzicht in de voorwaarden voor een goede functionering in Suriname van deze staatsvorm tijd vereist.

Het afgelopen jaar heeft in Suriname vooral in het teken gestaan van het streven naar economische ontwikkeling. De uitvoering van het tienjarenplan, aan de financiering waarvan Nederland in aanzienlijke mate bijdraagt, is op krachtige wijze voortgezet. Omtrent de uitvoering van het zgn. Brokopondoproject, is tussen de Surinaamse regering en een dochtermaatschappij van de Aluminium Company of America overeenstemming bereikt. De op te wekken aanzienlijke hoeveelheid elektrische energie zal voor het grootste deel door deze maatschappij worden gebruikt voor een door haar te bouwen aluminium bedrijf. Indien de staten van Suriname deze hun door de regering voorgelegde ontwerp-overeenkomst goedkeuren, zal met de bouw van de stuwdam uiterlijk in 1960 worden aangevangen.

Tenslotte wil ik vermelden het bezoek van de parlementaire delegaties uit de eerste en tweede kamer der staten-generaal en de staten der Nederlandse Antillen aan Suriname, dat van 15 maart tot 1 april heeft plaats gevonden. Dit bezoek is een bewijs van het streven der volksvertegenwoordigingen van de drie landen om tot een beter begrip te komen van elkanders opvattingen en omstandigheden.

Het nieuwe jaar vangt aan met het verheugend vooruitzicht op het bezoek dat Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix zal brengen. Dit bezoek zal een nieuw relief geven aan de gebondenheid onder de kroon van Oranje.

Ik moge besluiten met de wens, dat ook in 1958 de samenwerking tussen Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen zich gunstig zal blijven ontwikkelen.

Dr. DREES in radio-toespraak op Oudejaarsdag

Bemoedigende woorden tot Nederlanders in Indonesië

Respect en waardering voor hen die op hun post blijven

Den Haag. — De Minister-president, Dr. W. Drees, heeft zich op oudejaarsdag tot de Nederlanders in Indonesië gericht met een toespraak, die door Radio-Nederland Wereldomroep in alle uitzendingen werd uitgezonden. Dr. Drees zei o.m. „Op deze oudejaarsdag zou ik mij in het bijzonder willen richten tot U, Nederlanders in Indonesië, die juist nu een zo moeilijke tijd doorleeft en voor zware beslissingen staat.

Diegenen onder U, die lang in Indonesië hebben gewoond en gewerkt, zijn reeds bij herhaling zwaar beproefd. Oorlog, bezetting en Japanse concentratiekampen, het jarenlange conflict met de republiek, het teleurstellend verloop na de souvereiniteitsoverdracht. Velen van U hebben dit alles doorstaan en hebben toch de kracht gevonden hun arbeid voort te zetten. Anderen zijn later naar Indonesië gegaan, al wisten zij dat voor Nederlanders de situatie onzeker en onberekenbaar was geworden. Zij hebben de moed gehad om risico's te nemen. Daarbij hebben zij natuurlijk voor zichzelf en hun gezin een bestaan willen scheppen. Maar zij hebben ook aan Indonesië en aan Nederland een dienst bewezen.

Thans schijnt het alsof elke mogelijkheid dreigt te worden afgesneden. Gij verkeert in een sfeer, waarin gij het gevoel moet krijgen, dat in Indonesië Nederlanders mensen zijn geworden zonder enig recht.

Wat voor ons het zwaarst weegt is uw persoonlijk lot.

Regering en bedrijfsleven zijn het er over eens, dat de menselijke kant thans het belangrijkste is.

„Zoals u waarschijnlijk bekend zal zijn uit de regeringsverklaring, die in de tweede kamer is afgelegd, menen wij geen advies te moeten geven over het al of niet uit Indonesië vertrekken.

Wij spannen ons in ruime gelegenheid te scheppen voor evacuatie, opdat niemand behoeft te blijven, die weg wil uit de verhoudingen waarin men nu heeft te leven of die men meent te kunnen voorzien.

Het scheppen van die ruime evacuatiegelegenheid sluit echter niet in de bedoeling om te zeggen: „Ga vooral zo spoedig mogelijk". Niet Nederland is er op uit om alle verbindingen met Indonesië te verbreken en alle Nederlanders te raden het land de rug toe te keren.

Als het zover komt, dat voor u al len het leven in Indonesië onmogelijk wordt gemaakt, dan zal de verantwoordelijkheid voor Indonesië zijn.

Zijn er onder u, die menen, dat zij nog nuttig werk kunnen doen, of die het om andere redenen verantwoord achten te blijven, dan hebben wij respect en waardering als men op zijn post blijft.

Als anderen, en wij weten, dat er velen zijn, alle mogelijkheden afgesloten achten en Indonesië zo spoedig mogelijk willen verlaten, dan is het de vanzelfsprekende plicht van ons om te zorgen dat zij daartoe de gelegenheid vinden, en van de Indonesische regering om ze in vrijheid te laten gaan.

Ik wil niet de indruk wekken alsof ik de ogen gesloten zou houden voor het feit, dat thans velen van u, en dan geheel buiten hun schuld, staan voor een crisis in hun leven, ik wil u echter verzekeren, dat gij kunt rekenen op de krachtdadige medewerking van regering en volk om te zorgen, dat ge u hier thuis zult gevoelen en om zoveel mogelijk te bevorderen, dat zich voor u nieuwe mogelijkheden openen.

Wij beseffen, dat er in deze dagen veel in u omgaat. Moge aan diegenen onder u, die besluiten voorlopig nog te blijven en te volharden, de kracht worden geschonken om de moeilijkheden te dragen, die daaraan verbonden zijn.

En aan hen, die naar Nederland komen, wens ik behouden vaart en roep ik toe: „Welkom thuis", aldus dr. Drees.

R.V.D. verantwoordelijk voor goede publiciteits-mogelijkheden i.v.m. bezoek prinses BEATRIX

Willemstad. — De Regerings Voorlichtings Dienst deelt mede:

Bij Landsbesluit van de 20e december 1957 nr 12 is het hoofd van de Regerings Voorlichtings Dienst, de heer H. L. Braam, gemachtigd om die maatregelen te treffen, die in belang van een goede publiciteit i.v.m. het voorgenomen bezoek van H.K.H. Prinses Beatrix aan de Nederlandse Antillen nodig worden geacht.

Vechtpartijen gedurende de Jaarwisseling

Willemstad. — In de Dolfijnstraat ontstond gisteravond een vechtpartij doordat een zekere F. een huis binnenliep, de familie beledigde, daarna naar buiten liep en een ruit en het hek vernielde.

Willemstad. — In Punda was er een vechtpartij tussen M. en N. N. werd aan het hoofd verwond.

Diefstallen

Willemstad. — Op de laatste dag van het oude jaar werd aangehouden een zekere H. die in de kleedhokken van het nieuwe hotel geld uit de waar opgehanden kledingstukken weg had gehaald.

Willemstad. — G. deed aangifte, dat iemand een steen had gegooid door zijn winkelruit.

Willemstad. — Van een taxi, die aan de Berg Altena was geparkeerd werd het dashboard kastje opengebroken en Fl. 15 weggehaald.

De rode haan kraaide vijf maal dit week end

Willemstad. — In een perceel op Flip ontstond een kleine keukenbrandje. De brandweer van Rio Canario rukte uit, maar bij aankomst bleek de brand door omstanders te zijn geblust.

Willemstad. — Op het Gouvernementsplein ontstond brand in een auto. Een politieagent bluste de brand met een brandblus apparaat.

Willemstad. — In een perceel aan de van Walbeeckplein raakte een gasstoof in brand. De mobile brigade bluste de brand.

Willemstad. — Op Steenrijk ontstond een grasbrandje. De brandspuit van Steenrijk werd gealarmeerd.

Willemstad. — Op 1 januari 's avonds om 6.30 uur stond er op de Rijkseenheid boulevard een auto in brand. De brandspuit van Steenrijk bluste het vuur.

NIEUW OBSERVATORIUM BIJ KAAPSTAD

Ook in Zuid-Afrika kijkt Leiden naar de sterren

Behoeften der zeevaarders leidden tot belangstelling voor de zuidelijke hemel

De Leidse Sterrenwacht verkreeg op 9 september van dit jaar een in Zuid-Afrika uitermate gunstig gelegen sterrenkundig observatorium. Op de dag namelijk werd door de minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen van Zuid-Afrika de heer Viljoen, deze sterrenwacht geopend. Deze astronomische waarnemingspost is ver weg van steden, midden in een groot natuurreservaat gelegen, bij Hartebeestpoortdam.

Evenwel is dit niet het begin van de sterrenkundige werkzaamheden van de Nederlandse astronomen onder de zuidelijke hemel. In het jaar 1923 reeds werd door de regeringen van beide landen, Zuid-Afrika en Nederland, een overeenkomst ondertekend, waarin vastgesteld werd, dat de sterrenkundigen van de Zuidafrikaanse sterrenwacht de „Unie Sterrewag" en de Leidse sterrenkundigen, van elkaars instrumenten en hulpbronnen gebruik zouden mogen maken op basis van wederkerigheid.

Nederlandse steun reeds in de vorige eeuw

(Van een bijzondere medewerker)

De astronomen waren nog niet in het bezit van telescopen of verrekijkers toen de schepen van de vloot der Nederlanden al over de grote wereldzeeën hun reizen begonnen. Deze reizen waren inderdaad hele ondernemingen, want een betrouwbare mogelijkheid om tijdens de reis goede plaatsbepalingen te doen ontbrak. Immers, juist de sterren zijn hiervoor het bij uitstek geschikte middel, wanneer men de plaats van een ster aan de hemel tussen de andere sterren kent. Men kan dan n.l. door deze ster op de aarde te meten in richting en hoogte, op een bepaalde tijd de positie van het schp bijv., op de aardbol vastleggen. Maar in het begintijdperk van de wereldzeevaart bestonden er geen lijsten of catalogi van de sterren van het zuidelijk halfrond. De astronomen van de 16e eeuw hielden zich bezig met het onderzoek van de zon, maan en planeten voorzover de planeten toen bekend waren. De sterren werden nog maar nauwelijks als interessante en belangrijke objecten gezien. Inderdaad kan men zeggen, dat men ze nauwelijks zag. De zon, de maan en de helderste planeten kon men zonder veel moeite met het ongewapende oog observeren. De verrekijker, omstreeks 1600 in Italië ontdekt, opende een nieuwe wereld. Galilei en Mayer ontdekten in 1610 de vier helderste manen van de planeet Jupiter: Jo, Europa, Ganimedes en Callisto werden ze gedoopt. Cassini ontdekte met zijn verrekijker dat de planeet Saturnus zijn merkwaardige ringen had. En zo zijn nog wel meer voorbeelden te noemen van ontdekkingen die men deed.

De tocht in de ruimte van het grote heelal was hiermede voor de sterrenkunde en, door haar, voor geheel de mensheid begonnen. Steeds verder zouden de grenzen worden gelegd, naarmate men de eenvoudige kijker van twee grof geslepen lenzen wist te verbeteren, tot wij in het bezit zijn gekomen van de mammouthkijker op de Mount Palomar. Een spiegel van vijf meter doorsnede is in dit werkelijk astronomische instrument gemonteerd. Mede door deze kijker is de grens tot waar de mens in het heelal kan kijken tot onvoorstelbare afstand gekomen.

In getallen uitgedrukt zou men kunnen zeggen dat de mens aanvankelijk bij zijn onderzoek van de hemel slechts een afstand van 400.000 km (de afstand aarde-maan) wist te overbruggen met zijn enige instrument, het menselijk oog. Na een ontwikkeling van grofweg 15 eeuwen is de grens in km uitgedrukt een getal beginnend met een twee, waarachter twee en twintig nullen volgen, van de aarde af gelegen.

Zuidelijke hemel

Voor sterrenkundigen bestaat een grote tegenstelling Noord-Zuid. Een verschil Oost-West bestaat nauwelijks voor hen. De sterren welke u bijvoorbeeld in Moskou zult zien gedurende een jaar, zullen niet verschillen met die welke u in Amsterdam in dat jaar zult waarnemen. Maakt u evenwel een reis naar tropische landen of nog verder naar Australië bijvoorbeeld, dan zult u gedurende uw reis aan de zuidelijke helft van de hemel voortdurend nieuwe sterren zien verschijnen. Aan de noordelijke helft van de hemel ziet u daarentegen naarmate uw reis vordert steeds minder van de u vertrouwde hemellichamen terug. De oorzaak hiervan is dat de aarde een bol is, die om een ruimtelijk vastliggende as draait, welke noord-zuid is gericht. Hierdoor zullen voor bewoners op de beide halfronden bepaalde delen van de hemel onzichtbaar blijven.

Door de waarnemingen van zeelieden ingelicht waren de astronomen van de 16e en 17e eeuw hiervan natuurlijk wel op de hoogte. Zij ondervonden dit evenwel nog nauwelijks als een uitdaging deze sterren bij hun onderzoek van de hemel te betrekken. De maan en de zon gaven hen nog moeilijkheden genoeg. Planetenstelsel en maan waren hun werkterrein en dát kon evengoed ten noorden als ten zuiden van de evenaar onderzocht worden.

Nederlandse lijst

Het waren de zeevarenden die als eersten een lijst aanlegden van de tot dan toe vreemde sterren van het zuiden. In 1595 maakte Pieter Dirksz Keyzer op Bantam en later in 1600 Cornelis de Houtman in Atjeh een lijst van ongeveer 300 sterren van het zuidelijk halfrond. Nederlanders waren dus de eersten die tot het aanleggen van een dergelijke catalogus overgingen.

In de tijd die tussen 1600 en het einde van de 19e eeuw ligt zijn slechts enkele lijsten van zuidelijke sterren gemaakt. Halley — dezelfde astronoom naar wie de bekende komeet is genoemd — maakte in 1676 op St. Helena, het eiland in de Atlantische Oceaan, een verbeterde lijst van zuidelijke sterren. Een eeuw later eerst werd door père Lacaille weer een catalogus gemaakt. In 1751 wist deze sterrenkundige te Kaapstad 10.035 sterren te meten aan de hemel.

Sterrenwacht in Kaapstad

Lacaille's lijst bleef lang in gebruik, maar in 1820 besloot de Britse Admiraliteit tot het oprichten van een echte sterrenwacht te Kaapstad. Opgave was het bepalen van de nauwkeurige plaatsen aan de hemel van zuidelijke sterren. Dit werk werd aanvankelijk aan de kijker uitgevoerd en resulteerde in een aantal zogenaamde „Cape Catalogues".

Toen in het midden van de vorige eeuw de fotografie werd ontdekt, heeft het niet lang geduurd of de astronomen wisten het belang hiervan voor de sterrenkunde te onderkennen. De toenmalige directeur van het Cape Observatory Gill maakte in 1882 een geslaagde foto van de in dat jaar in het zuiden zichtbare komeet.

Hierdoor gesteund zette hij zijn plan om door middel van fotografische opseren door. Dit hield in dat alle heldere sterren die op de plaat waren afgebeeld moesten worden uitgemeten. Een enorme opgave en men moet bewondering hebben voor de durf een dergelijk plan te willen verwezenlijken.

Nederlandse steun

De Nederlandse astronoom Kapteyn zag het belang in van dit werk en bood Gill aan hierbij behulpzaam te zijn. Met veel doorzettingsvermogen en geduld hebben beiden zich door deze, eigenlijk te grote, opgave heen gewerkt. Hun moeite werd bekroond door de uitgave van de „Cape Photographic Durchmusterung". Deze lijst van maar liefst 454.875 sterren, de zogenaamde C.P.D. wordt thans nog steeds als waardevolle bron van sterrenkundige gegevens door de beroepsastronoom gebruikt.

Zuidelijk station

Uit het contact tussen Gill en Kapteyn kwam een bijzonder interessante samenwerking voort tussen de sterrenkundige instituten in Zuid-Afrika en Nederland, Leiden. Op uitnodiging van Gill kwam een leerling van Kapteyn, De Sitter, naar Zuid-Afrika „to learn practical astronomy" zoals het heette. Niet alleen leerde De Sitter er veel praktische sterrenkunde maar ook ontmoette hij er de sterrenkundige Innes, die later directeur van de Unie Sterrewag zou worden.

Toen Innes vele jaren later naar Leiden kwam was De Sitter daar directeur geworden. Tijdens dit bezoek dat slechts 17 dagen heeft geduurd werd de in het begin al genoemde overeenkomst gesloten. Hierbij besloten dus beide sterrenwachten, in de Unie en in Leiden, elkaar zoveel mogelijk op praktisch en theoretisch terrein bij te staan.

Het was een belangrijk besluit dat toen genomen is. Te lang was de zuidelijke hemel „terra incognita" (coelum incognitum) gebleven. In Leiden en elders was het onderzoek aan de melkweg en naar de physische toestand van de sterren begonnen, en men zag hiervan steeds meer het belang in. Om een volledig beeld te kunnen krijgen van de gehele hemel was het wel hoognodig om eindelijk ook dit braakliggend terrein in cultuur te gaan brengen. Daartoe diende de overeenkomst met de Unie Sterrewag in 1923.

Direct na de overeenkomst vertrok de adjunct-directeur der Leidse Sterrenwacht, Hertzsprung naar Zuid-Afrika, en hij opende de rij van astronomen die hem in de loop der jaren zouden volgen, per schip of per vliegtuig.

Aanvankelijk werden met de telescoop van de Unie Sterrewag, de zgn. Franklin-Adams-kijker, foto's gemaakt van de zuidelijke sterrenhemel. Deze kijker is zeer intensief door de Leidse waarnemers gebruikt. In het archief van de Leidse Sterrenwacht ligt het bewijs in de vorm van meer dan 12.000 fotografische opnamen, gemaakt gedurende de vele nachten van gestadig doorwerken onder de zuidelijke hemel.

Nog steeds is men bezig dit materiaal te bewerken en voortdurend worden nog interessante vondsten op de platen gedaan. De Rockefeller Foundation meende dat de resultaten van de Leidse waarnemers een gift van 110.000 dollar rechtvaardigden. De Sterrenwacht, gesteund door andere giften, meende zeer terecht dit geld niet beter te kunnen gebruiken dan door een eigen kijker voor de zuidelijke oost te laten maken. Ze werd in 1938 geplaatst en kreeg daarbij de naam Rockefeller telescoop.

Door rook verdreven

In 1948 waren met deze kijker reeds 1093 variabele sterren volledig onderzocht. Wanneer u bedenkt dat voor iedere variabele ster ongeveer 300 opnamen nodig zijn dan kunt u zich wel voorstellen dat er op een sterrenwacht hard gewerkt dient te worden. Niet alleen om het materiaal des nachts met behulp van de kijkers te verkrijgen, maar ook om dit materiaal te verwerken.

Na de oorlog evenwel bleek de stad Johannesburg, in welks nabijheid de Unie Sterrewag is gelegen, zich zeer snel te ontwikkelen. Zo snel zelfs dat in steeds toenemende mate de door deze stad afgegeven rook en damp voor de waarnemende sterrenkundigen hinderlijk werden.

Nieuwe kijker

Het besluit om de sterrenwacht te verplaatsen, aanvankelijk slechts een wensdroom, moest al spoedig genomen worden. Het nieuwe station, gelegen bij de Hartebeestpoortdam in een reservaat waar ook in de toekomst de storende stadslichten het werk niet zullen bemoeilijken, bezit thans behalve haar Rockefeller telescoop tevens een nieuw instrument, de zogenaamde Light Collector.

De Light Collector is een zeer speciaal geconstrueerde spiegeltelescoop, afwijkend van de meeste andere spiegelkijkers wat betreft haar doel, vorm van de spiegel en de instellingsmethode.

Er wordt slechts een scherp beeld mee verkregen van één ster aan de hemel. Namelijk de ster waarop de kijker wordt ingesteld.

Dit moet liefst met grote meetsnelheid kunnen gebeuren om van zoveel mogelijk sterren zoveel mogelijk meetpunten van de helderheidsveranderingen te verkrijgen. Door gebruik te maken van het licht van de ster zelf, dat op een lichtgevoelige cel valt, worden ook de kleine correcties op de grove instelling, door de apparatuur van de kijker zelf aangebracht.

De Rockefeller en de Light Collector vullen elkaar aan op bijna ideale wijze. De Rockefeller evenals de Franklin Adams geven opnamen van betrekkelijk grote gebieden aan de hemel en daardoor de mogelijkheid van interessante gebieden de veranderlijke sterren te vinden. Om de veranderlijke sterren nader te onderzoeken in een niet te lange tijd is de Light Collector het meest geschikte apparaat.

De samenwerking op sterrenkundig gebied tussen Zuid-Afrika en Nederland heeft in het zowel nieuwe als hernieuwde en uitgebouwde zuidelijk observatorium van de Leidse Sterrenwacht op het terrein van de Zuidafrikaanse Unie Sterrewag, bij Hartebeestpoortdam, opnieuw een concrete vorm gekregen.

Zij is ontstaan door het inzicht van mannen als Gill, Innes, Kapteyn en De Sitter, die een open oog hadden voor de wenselijkheid van deze samenwerking voor de astronomie.

Door hun visie is deze sterrenwacht op het zuidelijk halfrond, een grote bijdrage aan het onderzoek van melkweg en zuidelijke hemel, een feit geworden.

Eisenhower dringt aan op beperking van Amerik. olieinvoer

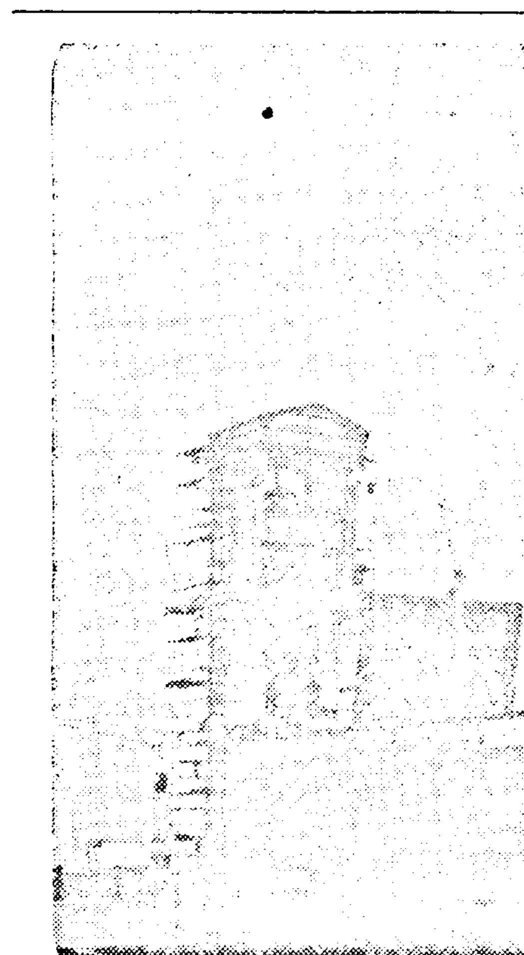
Washington. — President Eisenhower heeft aangedrongen op een vrijwillige beperking met ongeveer 128.800 barrels per dag in de Amerikaanse olieinvoer aan de Amerikaanse westkust. De president hechtte zijn goedkeuring aan een regeringsrapport waarin wordt verklaard dat de geraamde invoer van 348.800 barrels olie per dag in de eerste 6 maanden van 1958 buitensporig groot zou zijn en een ernstig gevolg zou hebben voor de binnenlandse olie-industrie aan de westkust.

W.-Duitsland wil leger met kleinere raketten uitrusten

Parijs. — De Westduitse minister van defensie Strauss heeft in Parijs op een persconferentie gezegd, dat zijn regering het nodig acht, dat het leger wordt uitgerust met raketten van minder grote reikwijdte, van het soort waarom de andere Europese landen reeds eerder gevraagd hebben.

De lanceerinrichtingen van de raketten zouden mobiel zijn.

Wat de raketten met middelgrote reikwijdte aangaat, herinnerde de minister er aan, dat West-Duitsland zich een beslissing heeft voorbehouden totdat de militaire deskundigen hun studie over de wijze van het gebruik van deze raketten voltooid hebben.

De 620 ton wegende schuif voor de stormvloedkering bij Capelle a.d. IJssel werd tussen de twee heftorens ingevaren. Centimeter voor centimeter werd het enorme gevaarte tussen de twee heftorens geschoven, waar het precies tussen paste.

ADO — Ajax 3—1. De ADO-verdedigers gaven de voorhoede-spelers van Ajax geen enkele kans tot scoren. Op de foto: bij een hevig duel voor het ADO-doel rollen de ADO- en Ajaxspelers broederlijk door elkaar. Links op de grond Blijenberg. Rechts loopt v.d. Kuil ontmoedigd uit het doelgebied.

Blauw Wit — Elinkwijk 1—1. Voor de rust maakte v.d. Zandt (Blauw Wit) 1—0. Keeper Kraak kijkt de bal na, terwijl de linksback Theuwis komt toestormen. In het midden H. Mijnals.

Frans straalvliegtuig breekt snelheidsrecord

Parijs. — In Parijs is vernomen, dat een experimenteel vliegtuig van de „Société Nationale des Constructions Aeronautiques du Nord" een vertikale vlucht heeft gemaakt waarbij een snelheid van 1250 mijl per uur bereikt werd. Men neemt aan, dat dit straalvliegtuig hiermee de hoogste snelheid ooit bereikt, heeft gehaald in vertikale vlucht na op eigen kracht te zijn opgestegen.

Het vliegtuig, een „Deltavleugel" (merk „Griffon") werd gevlogen door de Franse piloot Armand Jaquet. Het toestel wordt voortbewogen door een turbo-reactor, welke bij de start wordt gebruikt, en in horizontale vlucht door een strato-reactorstraalmotor.

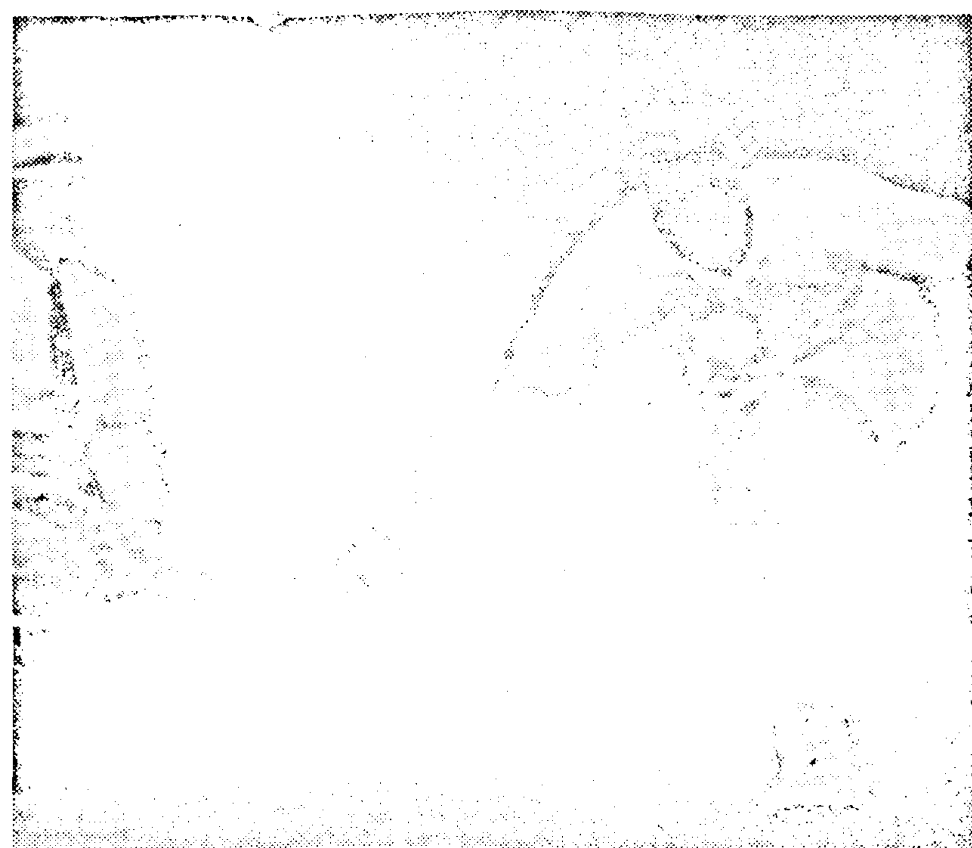
Gedurende de klim bereikte het vliegtuig 1.85 mach, hetgeen betekent, dat bijna tweemaal de snelheid van het geluid werd gevlogen.

Volgens de uitspraak van een der deskundigen brak het vliegtuig het rekord horizontaal vliegen van 1185 mijl per uur, dat door Russische, Amerikaanse, Franse en Britse vliegtuigen is gehaald.

Argentijnse vakbondleider in vrijheid

Buenos Aires. — De 28 Argentijnse vakbondleiders, die drie dagen geleden tijdens een rumoerige bijeenkomst van aanhangers van ex-president Peron werden gearresteerd, zijn weer op vrije voeten gesteld. De betreffende rechter oordeelde dat er geen aanleiding bestond om de mannen in staat van beschuldiging te stellen.

De verpakkers in de vleesverwerkende bedrijven, die naar aanleiding van het arresteren der 28 in staking waren gegaan, zullen het werk niet hervatten voordat het hoofdkwartier van hun vakbond, dat onder regeringstoezicht is geplaatst, weer te hunner beschikking is gesteld.

Vic Seixas in actie tegen Ashley Cooper tijdens de Davis Cup-wedstrijden die gedurende de Kersdagen te Melbourne werden gehouden.

Begroting der Landsloterij voor het dienstjaar 1958

Willemstad. — In de Toelichting op de Begroting der Landsloterij voor het dienstjaar 1958 zegt de minister, dat als gevolg van de extra werkzaamheden, welke het overschakelen naar het nieuwe prijzensysteem met zich medebracht de indiening van het onderhavige ontwerp bij de Staten ernstige vertraging ondervond.

De Regering betreurt het, dat het ontwerp pas thans — en niet binnen de bij artikel 8 van de Landsloterijverordening 1949 voorgeschreven datum — ter goedkeuring wordt aangeboden, doch zij vertrouwt erop, dat de Staten begrip zullen hebben voor de omstandigheden, die daartoe geleid hebben.

Behoudens artikel 11 „Nader te reserveren i.v.m. bouw pand Landsloterij", zijn op deze begroting geen nieuwe posten opgebracht, waardoor zij in hoofdzaak overeenstemt met de bij de Staten in behandeling zijnde ontwerp-begroting der Landsloterij voor het dienstjaar 1957, zoals deze gewijzigd is bij Nota van Wijzigingen. Ter toelichting op het bij voormeld artikel uitgetrokken bedrag van ƒ 38.000,—, moge het volgende dienen.

In de Toelichting op de Nota van Wijzigingen op de 1e Aanvullende begroting voor het dienstjaar 1957 (vide artikel 270101) werd het voornemen van de Regering bekend gemaakt om op het in de Breedestraat (O) aangekochte terrein een Landskantoor te bouwen, waarin ook de Landsloterij zal worden ondergebracht. Voor de bouw van dit kantoor is op voormelde aanvullende begroting een bedrag van ƒ 500.000,— aangevraagd. Door de Landsloterij zal in de bouwkosten een bedrag van ƒ 180.000,— moeten worden bijgedragen. Op de Landsloterijbegroting voor het dienstjaar 1956 werd voor dit doel een bedrag van ƒ 143.719,— gereserveerd, van welk bedrag ƒ 165.046,— werd besteed als bijdrage der Landsloterij in de aankoop van het terrein. Als gevolg hiervan dient bij het restant ad ƒ 78.673,— alsnog een bedrag van ƒ101.337,— te worden gereserveerd. Op de onderhavige begroting wordt voor dit doel alvast een bedrag van ƒ 38.000,— uitgetrokken.

In verband met het hoger bedrag, dat als gevolg van het nieuwe prijzensysteem aan prijzen en premiën wordt uitbetaald en de bovenvermelde reservering ten behoeve van het nieuwe Landsloterijkantoor, is het bedrag per aandeel teruggebracht van ƒ 3000,— tot ƒ 2500,—.

V.S. gaan aantal eskaders ballistische projectielen in Europa stationeren

New York. — De Verenigde Staten zijn van plan, zes tot tien eskaders ballistische projectielen met middelgrote reikwijdte in Europa te stationeren, nu de landen van de NAVO hebben besloten, deze wapens in beginsel te aanvaarden. Dit heeft generaal Lauris Norstad, de opperbevelhebber van de NAVO-strijdkrachten in Europa, in een tevoren opgenomen vraaggesprek voor de Amerikaanse Televisie meegedeeld. Volgens hem zal elk eskader uit vijftien projectielen bestaan. De kosten van een dergelijk eskader en de aanleg van een lanceerbasis hiervoor waren te vergelijken met het bedrag, dat nodig is om een eskader vliegtuig twee á drie jaar te onderhouden — omstreeks dertig tot veertig miljoen dollar.

Op een vraag omtrent de plaats, waar de bases zullen worden gebouwd, zeide de generaal, dat de eerste stappen hiertoe spoedig zullen worden gedaan. Dit was een kwestie van dagen en weken, niet van maanden. De technische vraagstukken, als de bouw van de lanceerinstallaties en de opleiding van het personeel, zouden echter één tot anderhalf jaar vergen. Toen hem gevraagd werd, wat er gebeurt ingeval een land om politieke redenen geen toestemming geeft om een raketbasis op zijn grondgebied aan te leggen, hoewel zulks strategisch beschouwd wenselijk zou zijn, antwoordde Norstad, dat het van militair standpunt bezien niet nodig is, dat elk land de genoemde projektielen bezit, gezien de reikwijdte van dit wapen. „Het is niet voordelig de bases daar te plaatsen, waar zij politiek onaanvaardbaar zijn en militair ondoeltreffend", aldus de generaal.

Hij voegde hieraan toe, dat de stationering van ballistische projektielen met middelgrote reikwijdte de eerste fase vormt van een program om Europa ook van lange-afstandsprojektielen te voorzien. Het feit, dat twee Europese landen de korte-afstandsprojektielen „Honest John" en „Corporal" niet hebben geaccepteerd, veranderde niets aan de opvatting van het NAVO-personeel betreffende de projektielen met middelgrote reikwijdte. Norstadt was wel van mening, dat de twee bewuste landen spoediger sterker zouden zijn als zij over bv. „Corporal" beschikten. Hij vertrouwde er evenwel op, dat alle landen de nodige maatregelen zullen treffen om voor de verdediging van henzelf en die van hun bondgenoten te zorgen.

Op de vraag, of de Europese raketbases kwetsbaar voor aanvallen zullen zijn, antwoordde de opperbevelhebber, dat alle landen van de NAVO de kans op een aanval lopen. Zijns inziens vormen de projektielen met middelgrote reikwijdte een extra afschrikwekkend middel, waardoor het vermogen om een oorlog te vermijden wordt vergroot en de gevolgen van een eventuele oorlog worden verzwakt. Toen hem vervolgens werd gevraagd, of de vrees voor represailles of aanvallen sommige Westeuropese landen er van zal weerhouden de projektielen met middelgrote reikwijdte te aanvaarden, zeide Norstad, dat niemand in het communiqué over de NAVO-conferentie het woord „neutralisme" kan lezen.

Cyprus. — Op een weg westelijk van Nicosia is een Cyprisch-Turkse politieagent doodgeschoten. Zijn verloofde werd zwaargewond, aldus een officiële bekendmaking, die geen nadere details bevatte.

Nieuwjaarsrede Gouverneur

(Vervolg van pag. 1)

Marine op de Nederlandse Antillen moge ik als opperbevelhebber op deze eilanden mijn dank uitspreken voor de diensten, die Gij in het afgelopen jaar den lande hebt bewezen, alsmede mijn beste wensen aanbieden voor het nieuwe jaar, zowel aan Uzelf als aan Uw dierbaren.

De reorganisatie, die in uitvoering is, zal veel van U vergen, doch ik houd mij ervan overtuigd, dat U allen, de noodzaak ervan inziende, zult voortgaan Uw beste krachten aan de dienst van het Koninkrijk te wijden.

Tenslotte moge ik, mede namens mijn vrouw, niet alleen U allen luisteraars, maar ook Gij, Rijksgenoten in Nederland, Suriname en elders op de wereld, nogmaals van ganser harte een gelukkig en gezegend Nieuwjaar toewensen. Gelukkig in Uw arbeid, gezegend in Uw gezin.

Met vrede en eensgezindheid als Uw doel moge de Almachtige, die met allen van goeden wille is, vrede en eensgezindheid Uw deel doen worden.